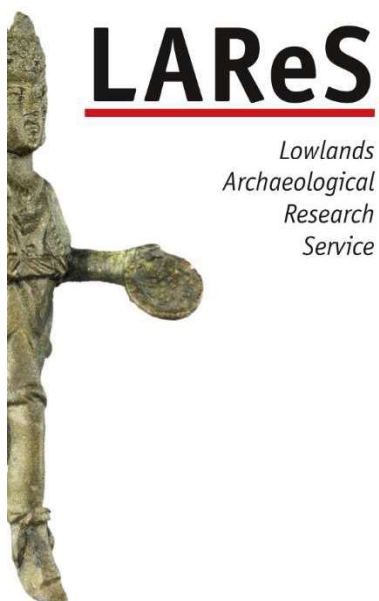

Proefsleuvenonderzoek
aan de Klissenhoek 25
te Vorselaar

eindrapport

Elly N.A. Heirbaut
Christine Beckers
Vanessa Vandenbussche

Colofon

Titel: Proefsleuvenonderzoek aan de Klissenhoek 25 te Vorselaar. Eindrapport.
Auteur: E.N.A. Heirbaut, Christine Beckers & Vanessa Vandenbussche
Grafische illustraties/GIS: LArES

Rapportnummer: LArES-rapport 631

Bekrachtigde archeologienota: Geen

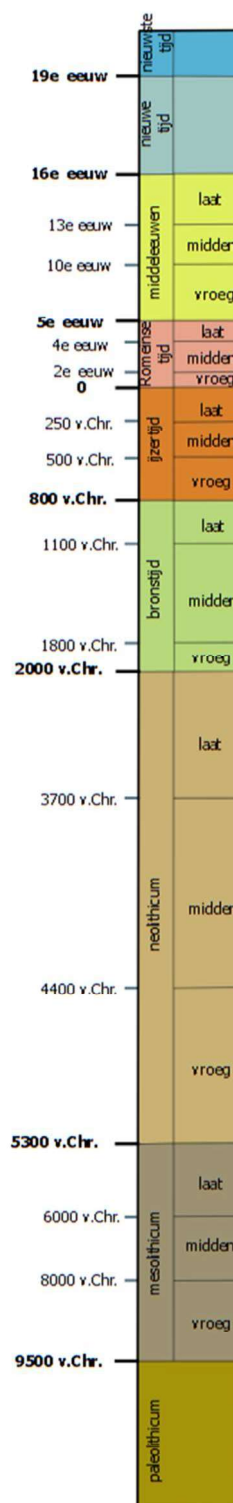
Projectleider/Veldwerkleider: E.N.A. Heirbaut (OE/ERK/Archeoloog/2016/00162)
Uitvoerder: LArES, Lowlands Archaeological Research Service
Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: oktober 2022
Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: overzicht proefsleuf 2

© LArES. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LArES aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Het chronologisch kader dient ter oriëntatie voor de verschillende archeologische perioden. De perioden zijn gevat in algemene tijdvakken, regionale verschillen zijn hier niet in opgenomen.

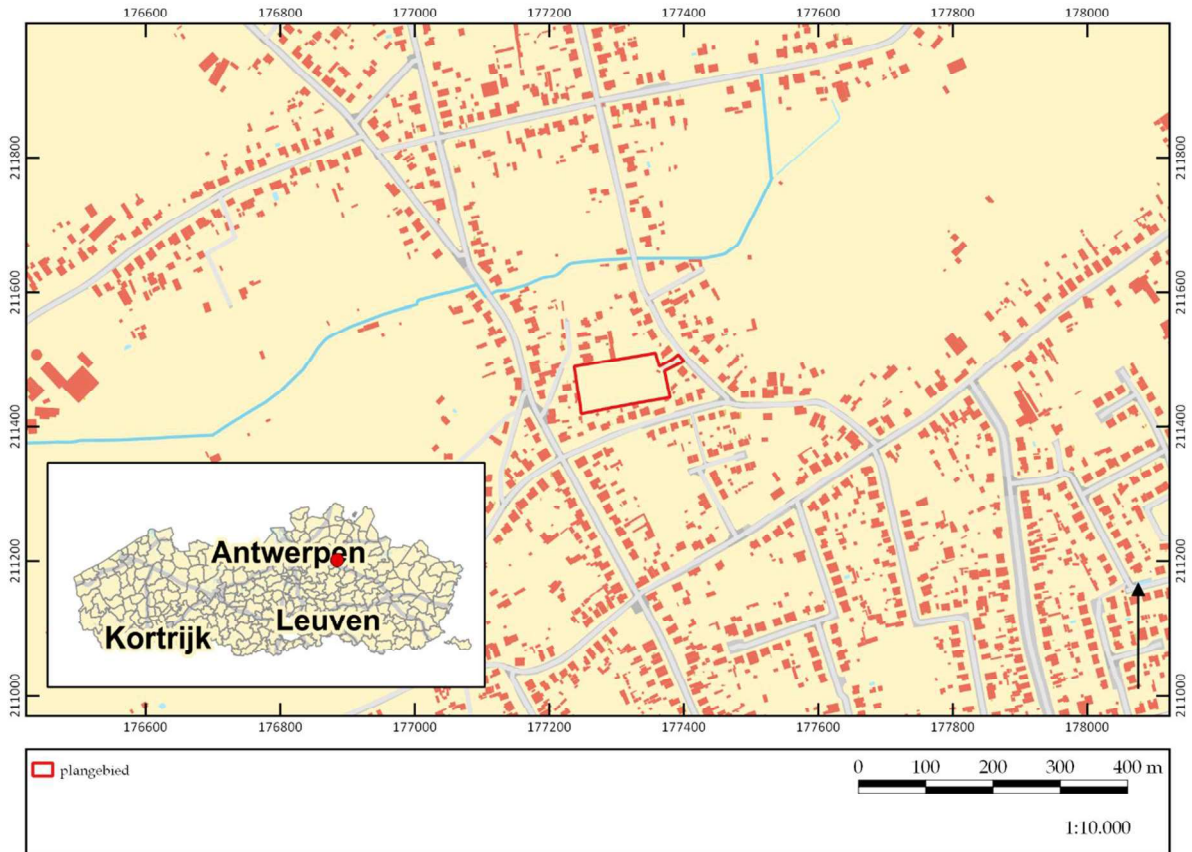
Inhoudsopgave

1 INLEIDING	7
1.1 AANLEIDING PROEFSLEUVENONDERZOEK: GEPLANDE WERKEN	7
1.2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	8
2 ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK	9
2.1 HISTORISCH KADER	9
2.1.1 HISTORISCHE BRONNEN	9
2.1.2 CARTOGRAFISCHE BRONNEN	9
2.1.3 LUCHTFOTOGRAFIE	12
2.2 ARCHEOLOGISCH KADER	15
2.3 LANDSCHAPPELIJK KADER	16
2.4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING	17
3 ONDERZOEKSOPDRACHT, METHODEN EN TECHNIEKEN	19
3.1 ONDERZOEKSSTRATEGIE	19
3.2 ONDERZOEKSVRAGEN	19
3.3 RANDVOORWAARDEN	20
3.4 PUTTENPLAN	21
3.4.1 VOORGESTELDE PUTTENPLAN	21
3.4.2 UITGEVOERDE PUTTENPLAN	22
3.5 ONDERZOEKSMETHODIEK TIJDENS HET VELDWERK	25
3.6 ONDERZOEKSMETHODIEK TIJDENS DE UITWERKING	25
4 LANDSCHAPPELIJKE LIGGING EN BODEMOPBOUW	26
4.1 LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	26
4.2 BODEMOPBOUW	26
5 SPOREN EN STRUCTUREN	31
5.1 VAGE MOGELIJKE PAALSPOREN/NATUURLIJKE SPOREN	34
5.2 PAALSPOREN UIT DE LATE MIDDELEEUWEN/NIEUWE TIJD	36
5.3 GREPPEL UIT DE LATE MIDDELEEUWEN/NIEUWE TIJD	37
5.4 RECENTE SPOREN	37
5.4.1 RESTEN VAN EEN PAARDENSTAL UIT HET LAATSTE KWART VAN DE 20 ^E EEUW/BEGIN 21 ^E EEUW	37
5.4.2 SPOREN VAN LANDBEWERKING	40
5.4.3 KUILEN	41
6 VONDSTEN EN MONSTERS	42
7 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	43

7.1 ANALYSE	43
7.2 CONCLUSIE	44
7.3 AANBEVELINGEN	44
7.4 TOEVALSVONDSTEN	44
<u>LITERATUUR.....</u>	45
GERAADPLEEGDE WEBSITES	45
GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	45
<u>LIJST VAN FIGUREN.....</u>	46
<u>LIJST VAN BIJLAGEN.....</u>	47

1 Inleiding

Het plangebied, met een totale oppervlakte van ca. 9.357 m², is gelegen aan de Klissenhoek 25 te Vorselaar (provincie Antwerpen). Het terrein, bestaande uit één perceel (446B), is momenteel onbebouwd (op een kleine garagebox na) en is in gebruik als grasland. Het terrein is toegankelijk via de Van der Marcklaan. Het volledige plangebied wordt verkaveld (fig. 1).

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©GEOPUNT

1.1 Aanleiding proefsleuvenonderzoek: geplande werken

De verkavelingsvergunning werd toegekend op 20 augustus 2015 mits in acht name van art. 15 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, dat stelt dat de vergunninghouder die rechtstreeks voor deze opgraving verantwoordelijk is deze ook daadwerkelijk op het terrein leidt, en mits in acht name van de algemene voorwaarden uit artikel 14 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium en de bijzondere voorwaarden. Het doel van de Bijzondere Voorwaarden is, via de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem, voorwaarden op te leggen waaraan een archeologisch (voor)onderzoek moet voldoen.

Omdat de aanvraag van de verkavelingsvergunning werd ingediend vóór 1 juni 2016 is voor het projectgebied geen archeologienota opgesteld.

Het perceel 446B wordt verkaveld. Aangezien het om een verkaveling gaat, zijn nog geen bouwplannen ter beschikking en dient te worden uitgegaan van maximale verstoring.

1.2 Administratieve gegevens

Naam site/toponiem	Klissenhoek, Vorselaar
Ligging	Klissenhoek 25, 2290 Vorselaar
Kadastrale gegevens	Vorselaar, sectie D, perceel 446B
Bounding Box	X Y
	174903.095687 210091.711079
	180797.630139 213124.031186
Onderzoek	proefsleuvenonderzoek
Projectcode	2022I46
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut (erkend archeoloog) Christine Beckers (erkend archeoloog) Vanessa Vandenbussche (archeoloog)
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162 Christine Beckers: OE/ERK/Archeoloog/2020/00017
Overige actoren en specialisten	nvt
Geraadpleegde externe personen	nvt
Termijn veldwerk	13 oktober 2022
Oppervlakte plangebied	9.357 m ²
Geplande ingreep	verkaveling
Geldende wetgeving en voorwaarden	Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	nvt
Doelstelling	Het doel van het proefsleuvenonderzoek is om na te gaan of er archeologische resten in het projectgebied aanwezig zijn, hoe ze dateren, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief en hoe hiermee dient te worden omgegaan.
Thesaurus	proefsleuvenonderzoek

2 Archeologisch vooronderzoek

2.1 Historisch kader

2.1.1 Historische bronnen

Voor het historisch onderzoek is gebruik gemaakt van de gegevens uit de inventaris onroerend erfgoed en heemkundige literatuur online.

Vorselaar wordt gekenmerkt door haar landelijke karakter. Het behoorde bij het Land van Geel. Tegen het einde van de 13^e eeuw kreeg een Arnold van Rotselaer het dorp in leen. Uiteindelijk door erfenissen en dergelijke kwam het in handen van de families de Pret en van de Werve. In de 19^e eeuw was het dorp nog steeds berucht om haar typisch platteland uiterlijk, waarbij de overgrote meerderheid van de bevolking in de landbouwsector werkte. In dezelfde periode kwam ook de textielverwerking op, dit bleef tot in de 20^e eeuw een belangrijke productievorm.

De oudste bewijzen van menselijke aanwezigheid zouden teruggaan tot de Gallo-Romeinse periode, door middel van een bronzen standaard met Bacchuskop uit de 1^e of 2^e eeuw.¹

2.1.2 Cartografische bronnen

Voor dit gedeelte van het onderzoek zijn de kaarten van Frickx, van de graaf De Ferraris, de Atlas der Buurtwegen, en van Vandermaelenkaart gebruikt. De Poppkaart en de topografische kaart van het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw is voor dit plangebied niet beschikbaar.² Er zijn in dit kader ook recente topografische kaarten ook bekeken.

Het plangebied ligt ten noordoosten van de historische dorpskern van Vorselaar in een bos. Als algemeen referentiekader lijkt de Frickxkaart (fig. 2) echter moeilijk als alleenstaand cartografisch document leesbaar. De kaart is te algemeen om er duidelijke informatie over het plangebied uit af te leiden. Daarenboven kan de kaart niet goed georeferereerd worden.

De Ferrariskaart (1771-1778) is op deze locatie alvast duidelijk en gedetailleerd te plaatsen (fig. 3). Op deze kaart is te zien dat het plangebied in het westen bebouwd was terwijl de rest van het terrein in gebruik was als akker.

Ongeveer driekwart eeuw later worden de kaarten van de Atlas der Buurtwegen (1841) gemaakt (fig. 4). Het plangebied wordt nu volledig onbebouwd weergegeven en ook het wegpatroon is licht veranderd.

¹ <https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/14425>

² Alle gebruikte kaarten en luchtfoto's kunnen online geraadpleegd worden op <http://www.geopunt.be>. Dit zal niet elke keer herhaald worden bij de desbetreffende kaartbeschrijving.

De Vandermaelenkaart (1846-1854) vertoont geen wezenlijk ander beeld dan de Atlas der Buurtwegen (fig. 5). Het plangebied is hierbij nog steeds gelegen buiten de toenmalige bewoningskern van Vorselaar. Het is onbebouwd en in gebruik als akkerland.

De hierboven besproken historische kaarten tonen een hoge mate van continuïteit in en rond het plangebied vanaf de tweede helft van de 18^e eeuw tot het einde van de 19^e eeuw. Elke historische kaart karteert namelijk geen bebouwing binnen het plangebied (op het ene gebouw op de Ferrariskaart na). Het terrein is in gebruik als akkerland.

Afsluitend zijn nog enkele topografische kaarten bekeken. Door de grote continuïteit binnen het plangebied en de hoge tijdsresolutie van de verschillende beschikbare topografische kaarten werd ervoor gekozen hier geen te bespreken.³ De gehele reeks aan topografische kaarten toont immers steeds opnieuw hetzelfde karakter voor het plangebied, namelijk geen bebouwing en akker?.

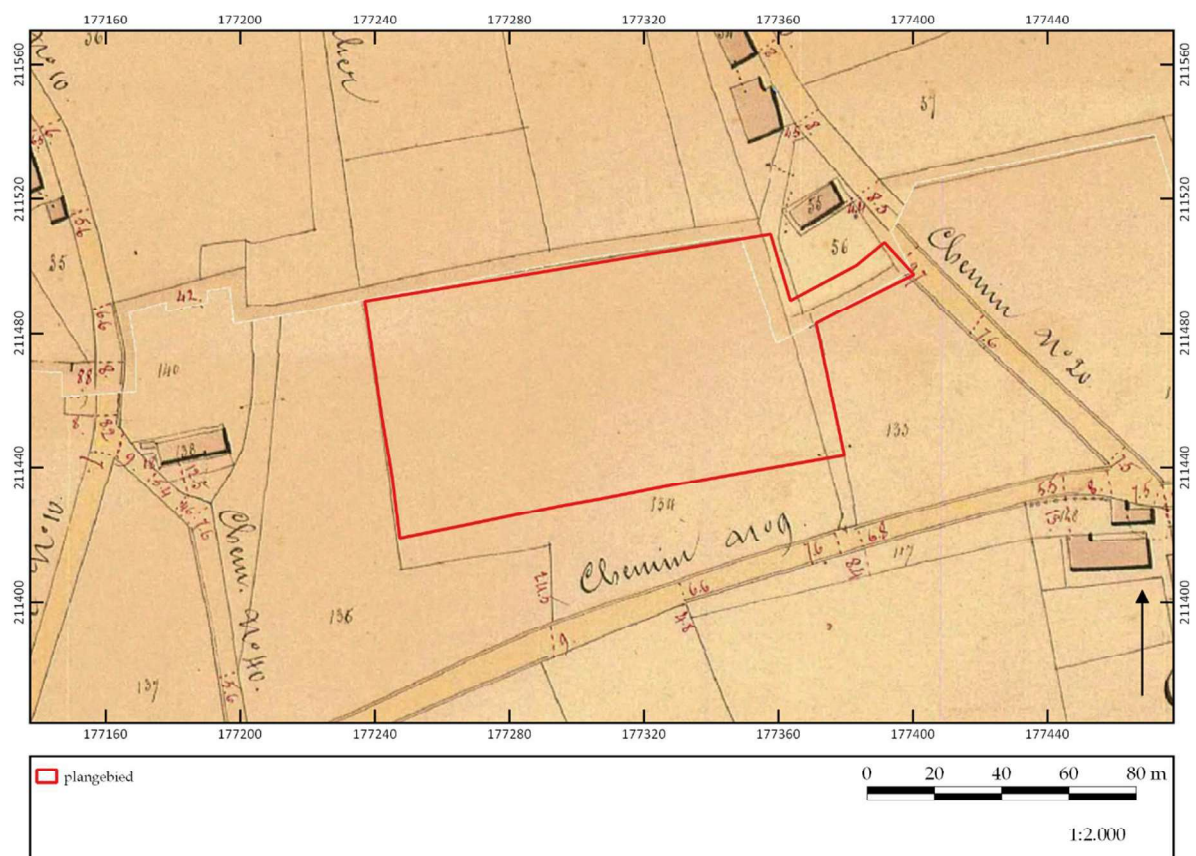

Figuur 2. Uitsnede uit de Frickxkaart (1744). ©LARES

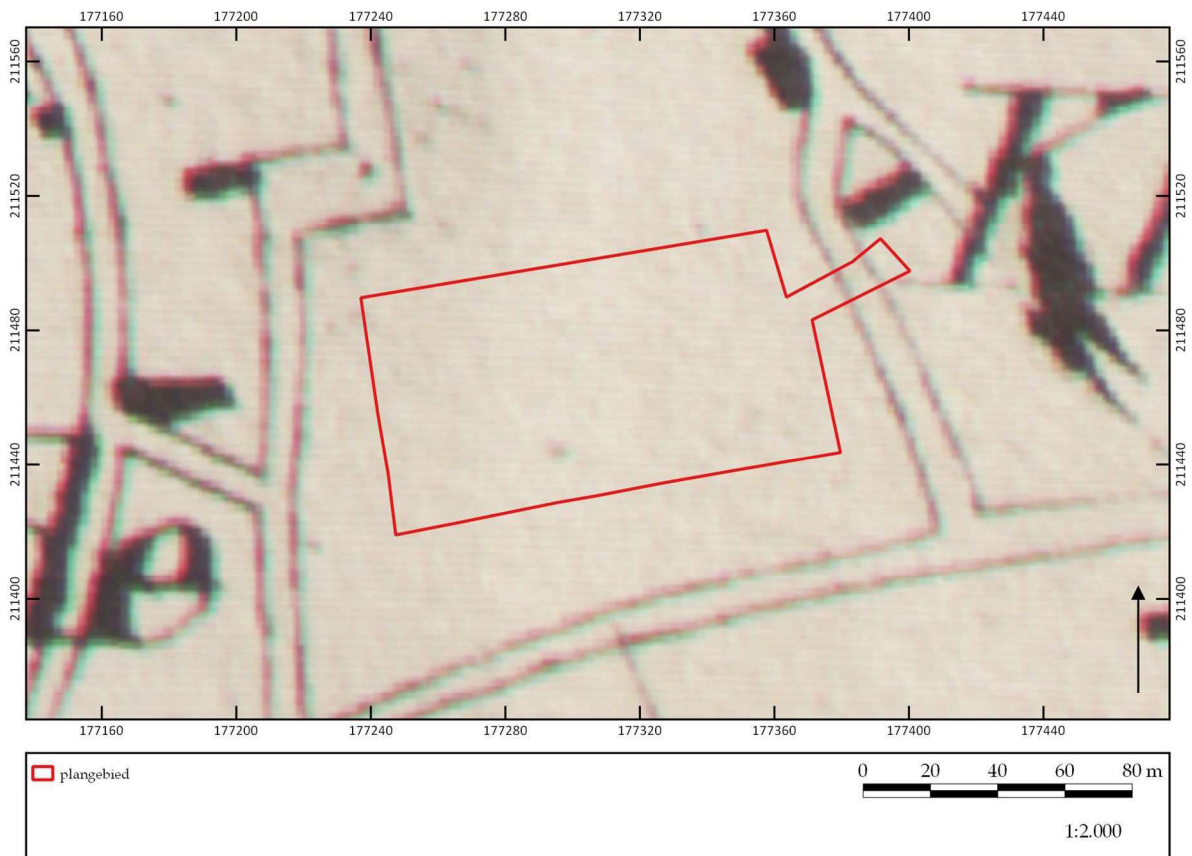
³ Voor het meest complete overzicht aan georeferendeerde topokaarten voor het plangebied zie www.cartesius.be.

Figuur 3. Uitsnede uit de Ferrariskaart (1771-1778). ©LARES

Figuur 4. Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (1841). ©LARES

Figuur 5. Uitsnede uit de Vandermaelenkaart (1846-1854). ©LARES

2.1.3 Luchtfotografie

Ter aanvulling van de 18^e- tot 20^e-eeuwse historische kaarten zijn ook recentere luchtfoto's uit verschillende jaartallen bekeken. De luchtfoto uit 1971 (fig. 6) is zeer grofkorrelig maar toont wel aan dat het plangebied onbebouwd is. Enkel in het oosten, ter hoogte van de toegangsweg kan een constructie waargenomen worden, maar het is onduidelijk wat het is.

De situatie op de luchtfoto uit 1979-1990 (fig. 7) toont een licht ander beeld. De constructie in het oosten is verdwenen en in het noorden verschijnt een paardenstal die gedeeltelijk overlapt met het ernaast gelegen perceel. De rest van het terrein blijft onbebouwd. De paardenstal wordt in 2014 afgebroken (fig. 8). Ter hoogte van de toegangsweg is nu een garagebox gebouwd.

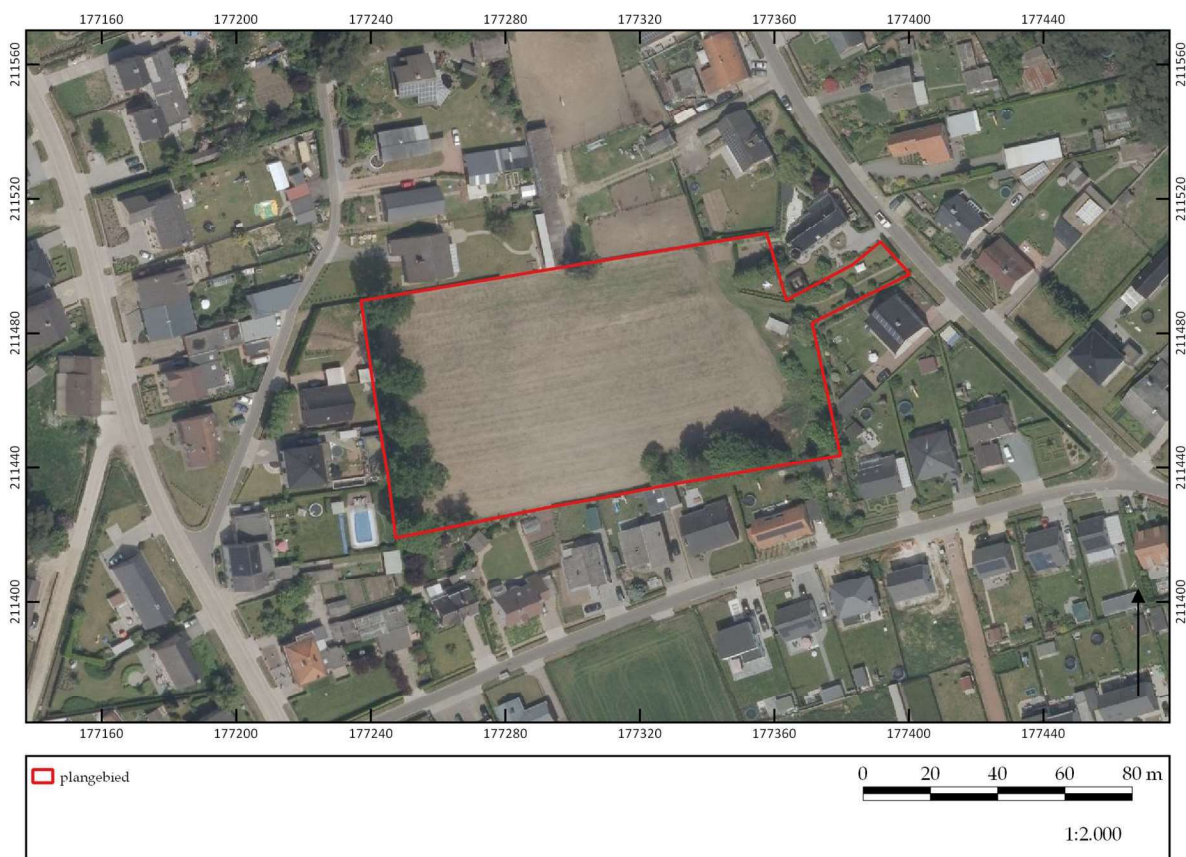
De recente luchtfoto uit 2022 (fig. 9) toont nog steeds hetzelfde beeld. Het terrein is op de garagebox na onbebouwd en in gebruik als grasland.

Figuur 6. Uitsnede van de luchtfoto uit 1971. ©LARES

Figuur 7. Uitsnede van de luchtfoto uit 1979-1990. ©LARES

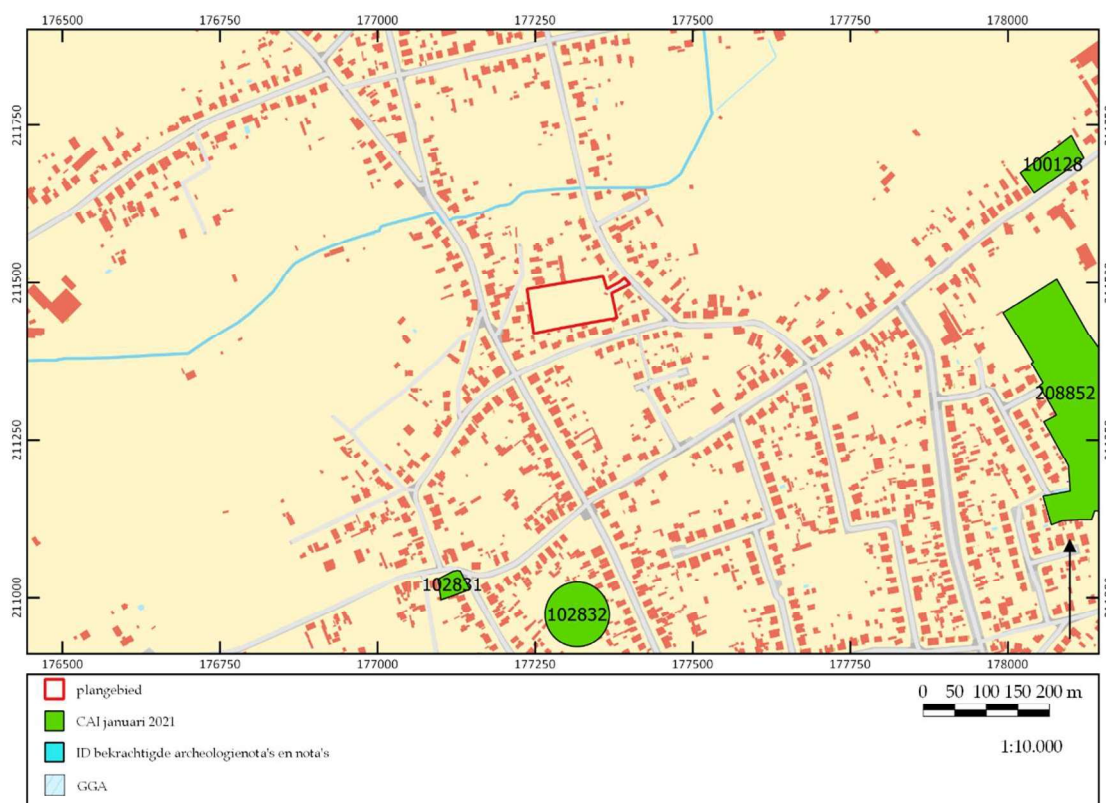
Figuur 8. Uitsnede van de luchtfoto uit 2014. ©LARES

Figuur 9. Uitsnede van de luchtfoto uit 2022. ©LARES

2.2 Archeologisch kader

De CAI is weliswaar niet compleet, maar binnen het onderzoeksgebied zijn alvast geen archeologische waarden aangetroffen (fig. 10).⁴ In de bredere omgeving beschikken we over enige informatie. Niet alle waarden zullen hieronder worden opgesomd, alleen diegene op relatief korte afstand van het onderzoeksgebied. Naast de CAI zijn ook de vastgestelde inventarissen (bouwkundig erfgoed) en wetenschappelijke inventarissen geraadpleegd.

Figuur 10. Overzicht van de waarden uit de CAI. ©OE/LARES

Centraal Archeologische Inventaris:

METAALTIJDEN:

- **CAI ID 208852:** Van de Wervelaan, Vorselaar: tijdens een vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn vier huisplattegronden, vijf spiekers en een waterput uit de vroege ijzertijd, een huisplattegrond, zes spiekers en een waterput uit de midden-ijzertijd en een maalsteen aangetroffen.

ROMEINSE TIJD:

- **CAI ID 100128:** Molenbaan, Vorselaar: een ellipsvormige armband met ovale draad en buffervormige uiteinden uit de 1^e-3^e eeuw.

⁴ Voor alle waarden die in deze tekst zijn opgenomen, geldt dat de CAI is geraadpleegd op 14 oktober 2022 (<https://cai.onroerenderfgoed.be>). Per genoemde waarde zal dit niet meer herhaald worden. Hetzelfde geldt voor de inventaris van het onroerend erfgoed.

- **CAI ID 208852:** Van de Wervelaan, Vorselaar: tijdens een vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn drie huisplattegronden met potstallen, paalkuilen, 60 aardewerkfragmenten, fragmenten bouwkeraamiek, metalen fragmenten van gordelbeslag of paardentuig en een waterput uit de midden-Romeinse tijd opgegraven.

MIDDELEEUWEN:

- **CAI ID 208852:** Van de Wervelaan, Vorselaar: tijdens een vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn een 14-tal paalkuilen uit de volle middeleeuwen en greppels en grachten uit de late middeleeuwen-nieuwe tijd aangesneden.

NIEUWE TIJD:

- **CAI ID 102832:** Moleneinde, Vorselaar: een molen zichtbaar op de Ferrariskaart.
- **CAI ID 102831:** Moleneinde, Vorselaar: een hoeve zichtbaar op de Ferrariskaart.

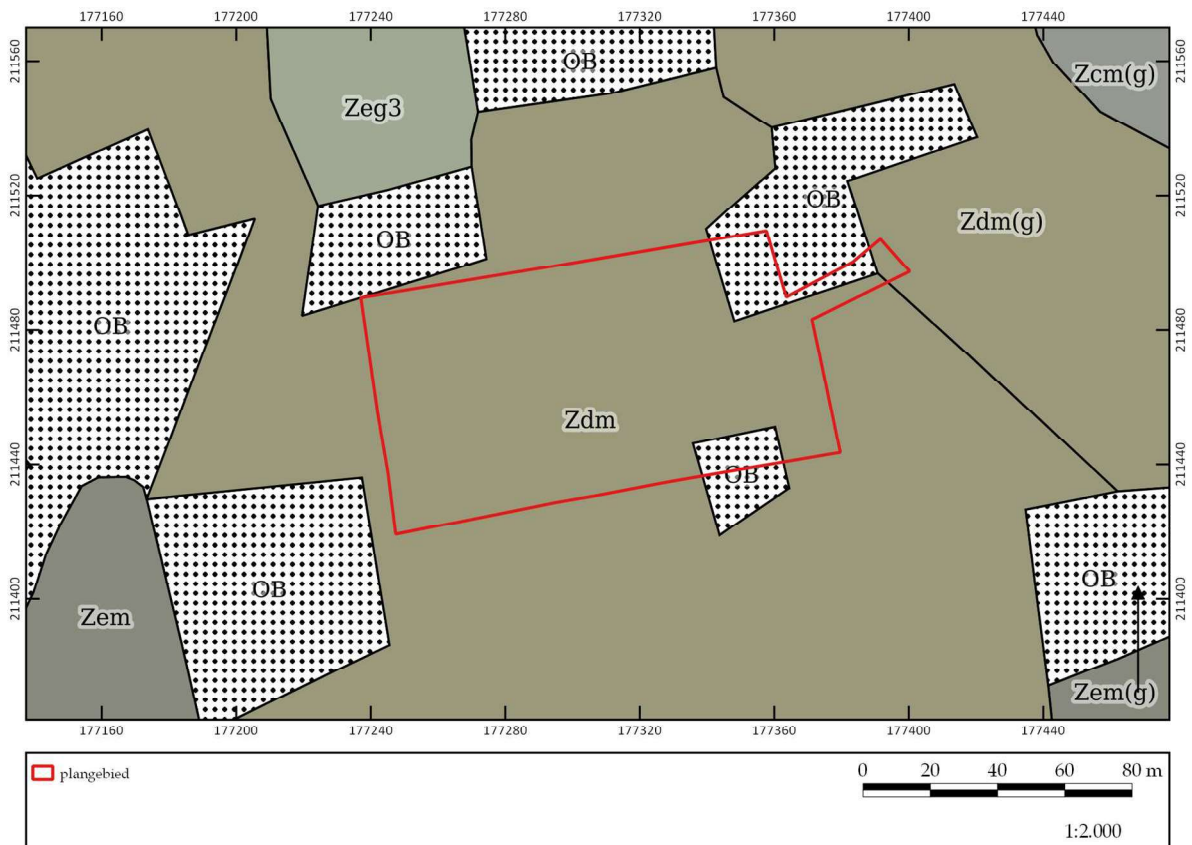
Verder zijn er in de directe nabijheid van het onderzoeksgebied geen waarden gevonden in:

- Vastgestelde inventaris/wetenschappelijke inventaris (landschapsatlas, historische tuinen en parken, houtige beplantingen, archeologische zones, bouwkundig erfgoed – gehelen, orgels, wereldoorlog relict)
- Unesco Werelderfgoed
- Beheersplannen
- Erfgoedlandschappen
- Archeologienota's

2.3 Landschappelijk kader

De landschapshistoriek van het plangebied wordt bepaald door de aanwezigheid van tertiaire afzettingen uit de Formatie van Lille en Poederlee. Tijdens het quartair zijn hierop geen fluviatiele afzettingen afgezet (holoceen en/of tardiglaciaal). De basis van de quartairgeologische sequentie wordt gevormd door eolische afzettingen van het weichseliaan en/of hellingsafzettingen van het quartair.

Ter hoogte van het plangebied komen twee verschillende bodemtypen voor (fig. 11): het overgrote deel van het onderzoeksgebied bestaat uit het bodemtype Zdm, een kleine zone in het zuidoosten is gekenmerkt als het bodemtype OB. Zdm-bodems zijn matig natte en matig gleyige zandbodems met een antropogene humus A-horizont van minstens 60 cm dik. De onderkant van het plaggendek is zwartachtig en zeer humusrijk. Tussen 40 en 60 cm komen roestverschijnselen voor. OB-bodems zijn bodems waarvan wordt aangenomen dat het bodemprofiel door ingrijpen van de mens volledig gewijzigd of vernietigd is. Echter, in sommige gevallen blijkt dit niet helemaal waar te zijn en moet altijd indachtig gehouden worden dat het ook mogelijk is dat de bodem bedekt was waardoor het onmogelijk was om het bodemtype te karteren.

Figuur 11. Uitsnede van de bodemkaart met aanduiding van het plangebied. © DOV/LARES

Historisch gezien is de ontwikkeling van Vorselaar te plaatsen in de middeleeuwen, maar in de omgeving zijn ook resten uit de metaaltijden en Romeinse tijd aan het licht gekomen. Vanuit historische kaarten is gebleken dat het plangebied hoofdzakelijk in gebruik is geweest als landbouwgrond en/of grasland. Vanaf het einde van de 20^e eeuw tot 2015 was in het noorden een paardenstal aanwezig. Na 2015 is deze afgebroken. Het terrein is nog steeds in gebruik als grasland.

2.4 Archeologische verwachting

Vanuit bovenstaande beschrijvingen van het ruimere gebied is het duidelijk dat voor het plangebied geldt dat er zeker sprake is van een middelhoge archeologische potentie. Vooral het eeuwenlange onverstoorte karakter van het terrein biedt een groot bewaringspotentieel voor sporen en vondsten uit het neolithicum tot de late middeleeuwen.

Het plangebied is gelegen op een dekzandrug. Een dergelijke situatie is aantrekkelijk voor de jagersverzamelaars uit het paleo- en mesolithicum. Echter blijkt dat de natuurlijke waterlopen verder gelegen zijn. De dichtbijgelegen Niemandshoekloop kent geen voorloper op de historische kaarten en kan van een recente datum zijn. Aan de hand van deze informatie kan een lage kans voor op gesteld worden voor het aantreffen van resten uit deze periode.

Vanaf het neolithicum wordt de landbouw geïntroduceerd. In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn resten uit de metaaltijden en Romeinse tijd gekend. De kans op het aantreffen van vondsten vanaf het neolithicum tot en met de late middeleeuwen kan als middelhoog benoemd worden. Vondsten kunnen bestaan uit stenen, metalen of ceramische resten. Verder kunnen ook sporen als paalsporen, haardsporen of kuilen voorkomen. Naar analogie met de resten gevonden ter hoogte van de Van de Wervelaan.

Vanaf de nieuwe tijd is op basis van historische kaarten te zien dat het plangebied hoofdzakelijk onbebouwd is geweest, uitgezonderd in het westen waar op de Ferrariskaart bebouwing is weergegeven, dit kan mogelijk te maken hebben met een foutieve georeferentie omdat op de latere historische kaarten deze bebouwing zich verder in het noordwesten situeerde. In de nieuwste tijd is te zien dat er in het noorden een paardenstal heeft gestaan. Bijgevolg wordt een lage kans op het aantreffen van archeologische resten vooropgesteld.

3 Onderzoeksoopdracht, methoden en technieken

3.1 Onderzoeksstrategie

3.2 Onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek zijn in de Bijzondere Voorwaarden verschillende onderzoeksvragen geformuleerd, waarop getracht moest worden antwoord te bieden.

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact? Zijn er tekenen van erosie?
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, welke?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja, Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden? Wat is de omvang? Komen er oversnijdingen voor? Wat is het geschatte, aantal individuen?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van de archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van de vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaats?
- Voor een waardevolle archeologische vindplaats die bedreigd wordt door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?
- Voor een waardevolle archeologische vindplaats die bedreigd wordt door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen

natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Het beantwoorden van de onderzoeksvragen, voor zover ze te beantwoorden zijn, zal in een lopende tekst worden gedaan in plaats van puntsgewijs. Op deze manier wordt de leesbaarheid van de conclusie gewaarborgd, ook tegenover een niet-gespecialiseerde lezer.

3.3 Randvoorwaarden

De prospectie met ingreep in de bodem moet worden uitgevoerd in goede terreinomstandigheden. Dit betekent o.m. dat:

- de weersomstandigheden dermate zijn dat ze een goede waarneming toelaten. De vergunninghouder voorziet een scenario voor het geval de prospectie moet worden uitgesteld omwille van slechte weersomstandigheden. Hierbij zijn maatregelen ter bescherming van kwetsbare contexten inbegrepen.
- de vergunninghouder doet een voorstel de veldstrategie aan te passen indien de terreinomstandigheden dit vereisen.
- bij een langdurige opschorting (>1 maand) door de vergunninghoudende archeoloog maatregelen voorgesteld worden om de degradatie van alle aanwezige sporen tegen te gaan.
- de opgravingszone visueel en/of fysiek is afgescheiden van andere zones waar werken uitgevoerd worden.
- de vergunninghouder een duidelijk zicht heeft op eventueel aanwezige leidingen.
- de werf is ingericht conform de vigerende wetgevingen inzake arbeid, bodemverzet en veiligheid.
- er duidelijke afspraken zijn tussen de vergunninghouder en zijn/haar opdrachtgever over:
 - wie de kraan levert;
 - wie de bemaling voorziet in geval van wateroverlast;
 - het terug dichten van de sleuven en herstel terrein;
 - communicatie met de pers.

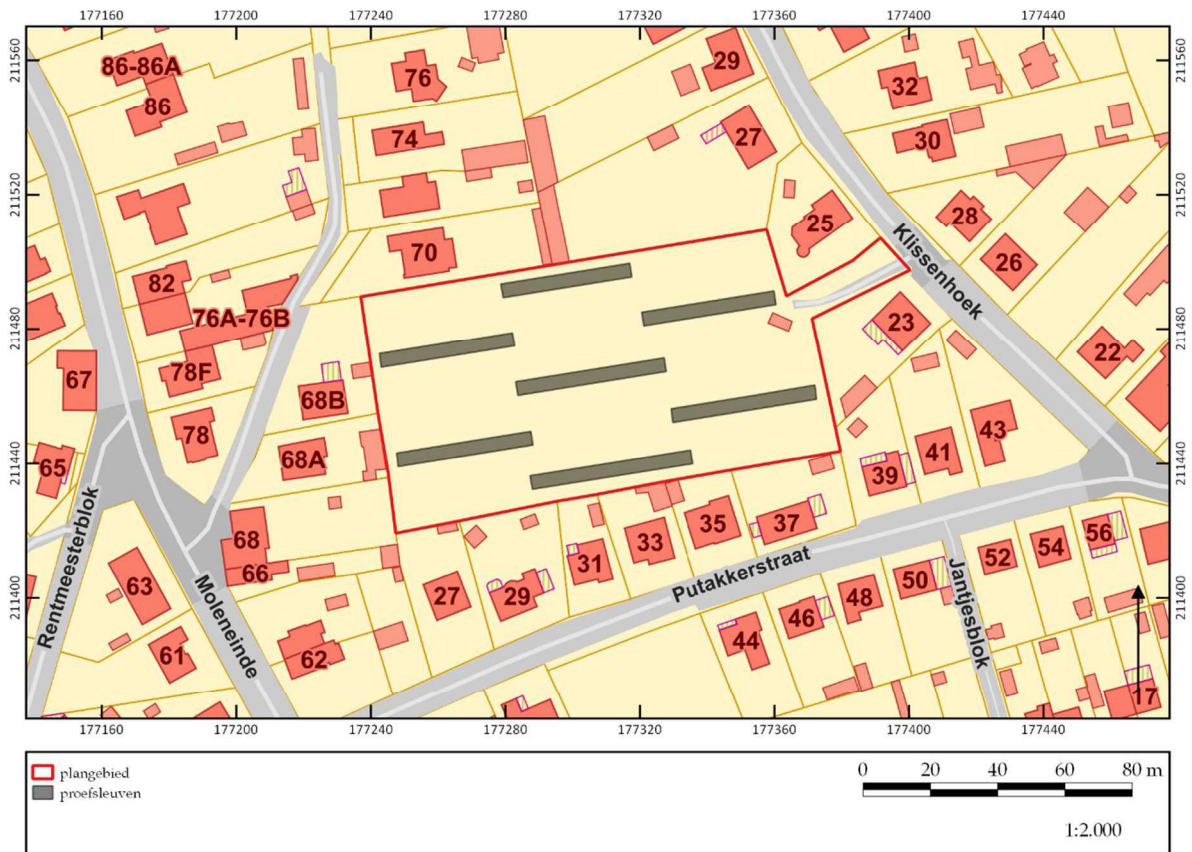
De vergunninghouder bekommt een gegeorefereerd grondplan van de bestaande toestand op een ontwerpplan (X-Y-Z, in Lambert 72) van het terrein, zowel digitaal als analoog.

De vergunninghouder meldt de aanvang van de prospectie tijdig aan de opdrachtgever, het College van Burgemeester en Schepenen en aan het agentschap Onroerend Erfgoed Antwerpen.

3.4 Puttenplan

3.4.1 Voorgestelde puttenplan

Het gehele plangebied dient te worden onderzocht middels proefsleuven, zoals aangegeven in figuur 12. Het plangebied is ca. 9.357 m² groot, wat inhoudt dat – rekening houdend met een dekkingpercentage van 12,5 % - ca. 1.170 m² tijdens het proefsleuvenonderzoek onderzocht moet worden. Hiervan dient ca. 936 m² in proefsleuf gekarteerd worden en ca. 234 m² in volgsleuven en/of proefputten (indien dit nodig blijkt te zijn).

Figuur 12. Voorstel voor de ligging van de proefsleuven. ©LARES

Alle proefsleuven zijn 4 m breed, tenzij lokaal een verbreding van de proefsleuf nodig is om sporen beter te kunnen interpreteren, dit in functie van het beantwoorden van de onderzoeksvragen. De lengte van de proefsleuven varieert tussen 38 en 48 m. De lengte van de sleuven kan tijdens het veldwerk afwijken omwille van de lokale situatie op het terrein. De verschillende rijen proefsleuven worden gegraven in een geschrinkt patroon; de afstand tussen de proefsleuven bedraagt in de breedte niet meer dan 20 m en de sleuven hebben zoveel mogelijk dezelfde lengte. De zijden van de kijkvensters meten maximaal de afstand tussen twee sleuven. De kijkvensters en/of dwarssleuven moeten voldoende groot zijn om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Hierbij zal te allen tijde worden geprobeerd zoveel mogelijk van het geplande oppervlak open te leggen, en indien mogelijk zal naar een alternatieve oplossing gezocht worden.

kijkvensters een voldoende steekproef zijn om inzicht te krijgen in de bodemopbouw en de aan- dan wel afwezigheid van archeologische sporen om de onderzoeksvragen goed te kunnen beantwoorden. Uit de proefsleuven is gebleken dat er op het grootste deel van het onderzoeksgebied sprake was van een AC-profiel met nog een restant van een B-horizont. Centraal in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied was een zone aanwezig waar de B-horizont lokaal beter was bewaard gebleven (zie hoofdstuk 4). Het grootste deel van de aangetroffen sporen zijn kuilen met een recente datering. Daarnaast zijn er nog enkele mogelijk archeologisch relevante paalkuilen geregistreerd in het vlak maar uit de coupe bleek het om natuurlijke sporen te gaan (zie hoofdstuk 5).

Figuur 14. Zicht op de boom langs de noordelijke perceelsgrens gezien vanuit het zuidoosten (boven, links); de haag/ingerichte tuin langs de oostelijke perceelsgrens gezien vanuit het zuidwesten (boven, rechts); bomen langs de zuidoostelijke perceelsgrens gezien vanuit het noordoosten en westen (onder, links & rechts). ©LARES

Figuur 15. Zicht op de aangelegde werkputten en kijkvensters. ©LARES

3.5 Onderzoeksmethodiek tijdens het veldwerk

De proefsleuven zijn machinaal uitgegraven met een graafmachine met gladde bak. Deze bak had een afmeting van 2 m. De teelaarde is laagsgewijs verwijderd, waarbij de grond steeds is afgezocht naar vondsten. Deze zijn echter niet aangetroffen. Onder de teelaarde werd over het grootste deel van het onderzoeksgebied een restant van een B-horizont of B-blekken zichtbaar. Centraal in het noordelijke deel was de B-horizont beter bewaard. Ook op dit niveau is de bodem afgespeurd naar vondsten. Het grootste deel van de sporen bestaan uit kuilen die op basis van de inclusies (baksteen, glas, metaal en piepschuim) en profielrelaties als recent kunnen worden geïnterpreteerd. Uit sommige sporen is recent aardewerk ingezameld. Verder zijn er geen vondsten aangetroffen. Het vlak is op dit niveau aangelegd.

Er zijn vier profielen aangelegd. Een eerste profiel situeert zich aan het oostelijke uiteinde van werkput 1, ter hoogte van de beter bewaarde B-horizont die zich in het centrale noordelijke deel situeerde. Profiel 2 is aangelegd aan het oostelijke uiteinde van werkput 2 en kenmerkt zich door een AC-profiel met nog een klein restant van een B-horizont. Profiel 3 bevindt zich centraal in werkput 6 en profiel 4 centraal in werkput 7. Deze laatste twee profielen vertonen een gelijkaardige opbouw als profiel 2. Deze zijn 1 m breed en zijn gegraven tot ca. 30 cm in de C-horizont. Op deze manier kon de lokale bodemopbouw goed worden vastgelegd. De verspreiding van de profielen geeft een goed overzicht van de bodemopbouw op het terrein. De profielen zijn gefotografeerd en getekend op schaal 1:20.

De sleufwanden, het vlak, de sporen, vlakhoogtes en de locatie van de bodemprofielen zijn met een GPS ingemeten. Hoogtematen zijn genomen om de 5 m en worden weergegeven in TAW (Tweede Algemene Waterpassing). Alle data zijn ingevoerd in een opgravingsdatabase, waarbij rekening is gehouden met de vereisten die in de CGP zijn vastgelegd.

De vlakken van de proefsleuven zijn gefotografeerd, waarbij ervoor is gezorgd dat er enige overlap is. Ook de individuele sporen zijn gefotografeerd in het vlak (detailfoto's), en indien ze gecoupeerd werden is ook de coupe gefotografeerd. Vervolgens is de coupe getekend op schaal 1:20.

Er zijn negen vondsten aangetroffen. Deze worden besproken in hoofdstuk 6. Monsters (stalen) zijn vanwege het ontbreken van sporen, waarvan de vulling zich hiertoe leent, niet genomen. Natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie waren in deze dan ook niet aan de orde.

3.6 Onderzoeksmethodiek tijdens de uitwerking

Tijdens de uitwerking zijn alle aangetroffen sporen beschreven. Hiervan is de weerslag te vinden in hoofdstuk 5. Vondsten zijn niet aangetroffen; een uitwerkingsstrategie is hierdoor niet van toepassing. Alle bodemprofielen zijn geïnterpreteerd, de weerslag hiervan is te vinden in hoofdstuk 4.

4 Landschappelijke ligging en bodemopbouw

4.1 Landschappelijke ligging

Het ca. 1 ha grote projectgebied ligt op een ZW-NO georiënteerde dekzandrug tussen beekvalleien en wordt gekenmerkt door de bodemserie Zdm, zijnde matig natte zandgronden met diepe antropogene humus A-horizont (plaggen).

4.2 Bodemopbouw

In totaal zijn vier profielen aangelegd en beschreven. Hierbij is telkens een 1m-sectie opgenomen, en dit tot ca. 30 cm in de C-horizont. Op figuur 16 is de locatie van de profielen weergegeven.

Figuur 16. Locatie van de geregistreerde bodemprofielen. ©LARES

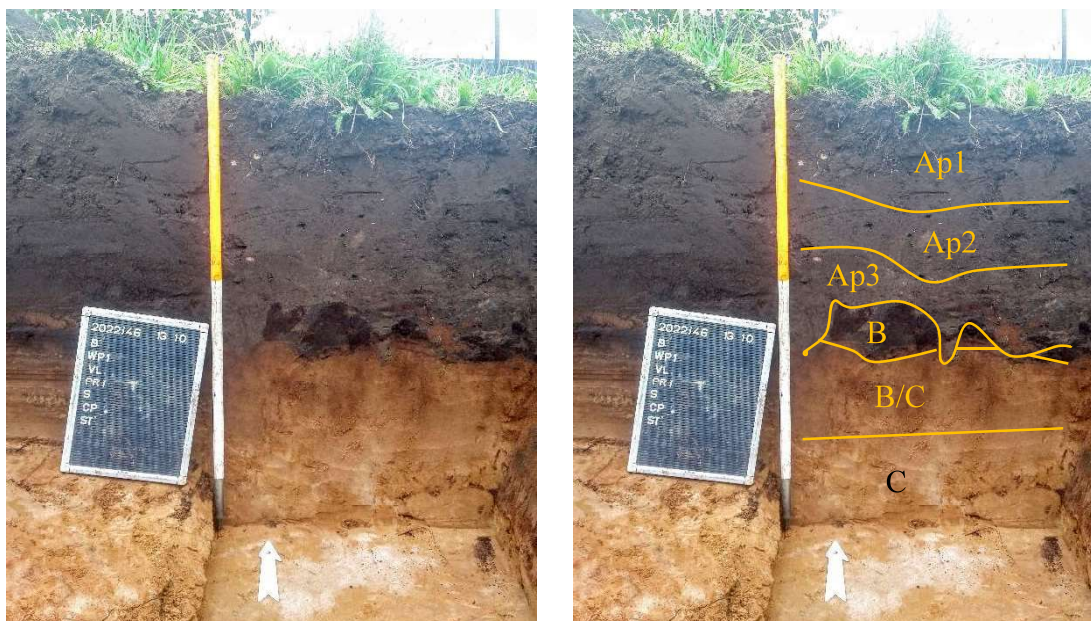
Het centrale noordelijke deel van het onderzoeksgebied ter hoogte van het referentieprofiel P1 in werkput 1 en het westelijke deel van werkput 2 kenmerkt zich door de aanwezigheid van een donkerbruine B-horizont en een bruinoranje B/C-horizont. Het archeologische vlak bevond zich hier ook dieper dan in de rest van het terrein, mogelijk situeerde zich hier een lager gelegen zone. De B-horizont manifesteerde zich in de rest van het onderzoeksgebied eerder als B-vlekken (referentieprofiel P2).

Profiel P1 (fig. 17) situeert zich in het oostelijke uiteinde van werkput 1 en vormt het referentieprofiel voor het centraal noordelijke deel van het onderzoeksgebied. Onder een 36 cm dikke donker bruingrijze bouwvoor situeert zich een donker bruingrijze oudere akkerlaag (Ap2). Hieronder bevindt zich een bruingrijze wit gevlekte Ap3-horizont. Deze grijswitte lensjes getuigen van een gewijzigd landbouwsysteem dat gekend is als beddenbouw. De lensjes zijn de doorgesneden diepere voren die de bedden afboorden en waarin zand en humus door regen en wind in laagjes zijn afgezet. Aangenomen wordt dat dit systeem in de Kempen vooral vanaf de 17^e eeuw werd toegepast.⁵ De onderkant van deze laag is sterk gebioturbeerd en doorsnijdt zo een donkerbruine B-horizont. De bruinoranje B/C-horizont gaat geleidelijk over in de geelbruine C-horizont.

horizont	diepte (cm)	beschrijving	interpretatie
Ap1	0-36	donker bruingrijs, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand, enkele houtskoolspikkels	bouwvoor
Ap2	36-45	donker bruingrijs, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand, enkele houtskoolspikkels	oude akkerlaag
Ap3	45-58	bruingrijs, wit gevlekt, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand, enkele houtskoolspikkels, onderkant sterk gebioturbeerd	oude akkerlaag
B	46-56	donker bruin, grijs gevlekt, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	B
B/C	58-75	bruin oranje, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	overgangshorizont
C	75-105	geelbruin, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	C-horizont

Tabel 1. Bodemhorizonten in profiel P1.

⁵ Bastiaens & Mourik 1994.

Figuur 17. Referentieprofiel P1 in werkput 1. ©LARES

Profiel P2 (fig. 18) situeert zich in het oostelijke uiteinde van werkput 2 en vormt een referentieprofiel voor de rest van het onderzoeksgebied. Profiel P3 en P4 vertonen een min of meer gelijkaardige opbouw. In profiel P2 heeft de donker bruingrijze bouwvoor een dikte van 36 cm. Hieronder situeert zich een dunne bruine oudere akkerlaag. Daaronder bevindt zich een donker bruinzwarte gevlekte verspitte podzol. De driehoekige spadesteken in de C-horizont zijn nog duidelijk zichtbaar. De B-horizont manifesteert zich lokaal als een vlek aan de oostelijke rand van het profiel en is sterk uitgeloozd (eventueel B/C-horizont). De C-horizont is geelwit.

horizont	diepte (cm)	beschrijving	interpretatie
Ap1	0-36	donker bruingrijs, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	bouwvoor
Ap2	36-42	bruin, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand, enkele baksteenspikkels	oude akkerlaag
Ap3	42-50	donker bruinzwarte, gevlekte, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	oude akkerlaag/verspitte podzol
B	50-62	bruin, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	B-vlek
B/C	50-65	licht bruingeel, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	overgangshorizont
C	65-92	geelwit, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	C-horizont

Tabel 1. Bodemhorizonten in profiel P2.

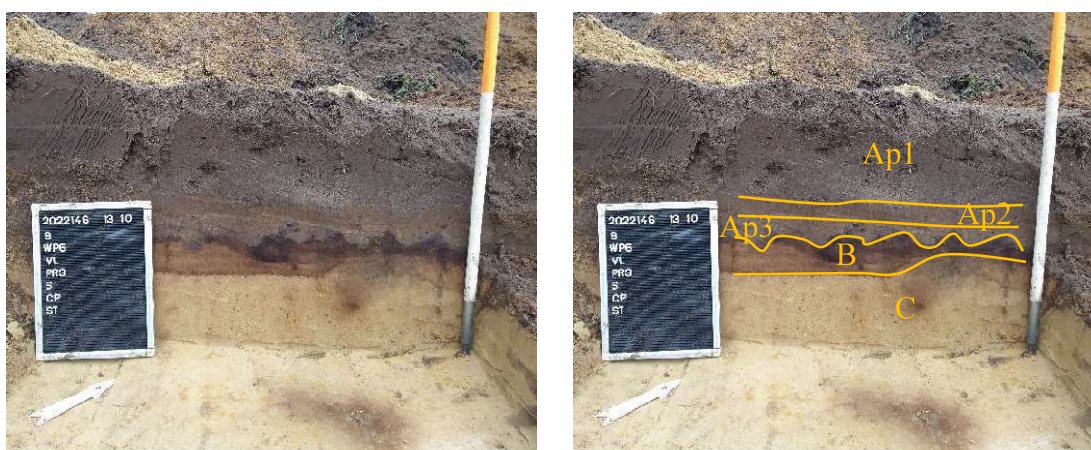
Figuur 18. Referentieprofiel P2 in werkput 2.

©LARES

Profiel P3 (fig. 19) situeert zich centraal in werkput 6 en vertoont een gelijkaardige opbouw als profiel P2. Onder een 30 cm dikke donker bruingrijze bouwvoor situeert zich een dunne bruine oudere akkerlaag. Hieronder bevindt zich een bruine, grijsbruin gevlekte verspitte podzol. Ook hier is nog een restant van een B-horizont waar te nemen. De C-horizont is geel.

horizont	diepte (cm)	beschrijving	interpretatie
Ap1	0-30	donker bruingrijs, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	bouwvoor
Ap2	30-35	bruin, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand, enkele baksteenspikkels	oude akkerlaag
Ap3	35-42	bruin, grijsbruin gevlekte, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	oude akkerlaag/verspitte podzol
B	42-52	bruin, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	B-vlek
C	52-70	geel, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	C-horizont

Tabel 1. Bodemhorizonten in profiel P3.

Figuur 19. Profiel P3 in werkput 6. ©LARES

Profiel P4 (fig. 20) situeert zich centraal in werkput 7 en kent een gelijkaardige opbouw als het profiel P2. De donker bruingrijze bouwvoor heeft hier een dikte van 25 cm. Hieronder situeert zich een dunne bruine oudere akkerlaag (Ap2) met daaronder een donker grijsbruine verspitte podzol (Ap3). Ook in dit profiel zijn enkele B-vlekken zichtbaar. De C-horizont is geeloranje met witte vorstwiggen.

horizont	diepte (cm)	beschrijving	interpretatie
Ap1	0-25	donker bruingrijs, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	bouwvoor
Ap2	25-30	bruin, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand, enkele baksteenspikkels	oude akkerlaag
Ap3	30-33	donker bruin, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	oude akkerlaag/verspitte podzol
B	33-54	bruin, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	B-vlek
C	33-70	geel, goed gesorteerd, zwak humeus, zeer fijn, zand	C-horizont

Tabel 1. Bodemhorizonten in profiel P4.

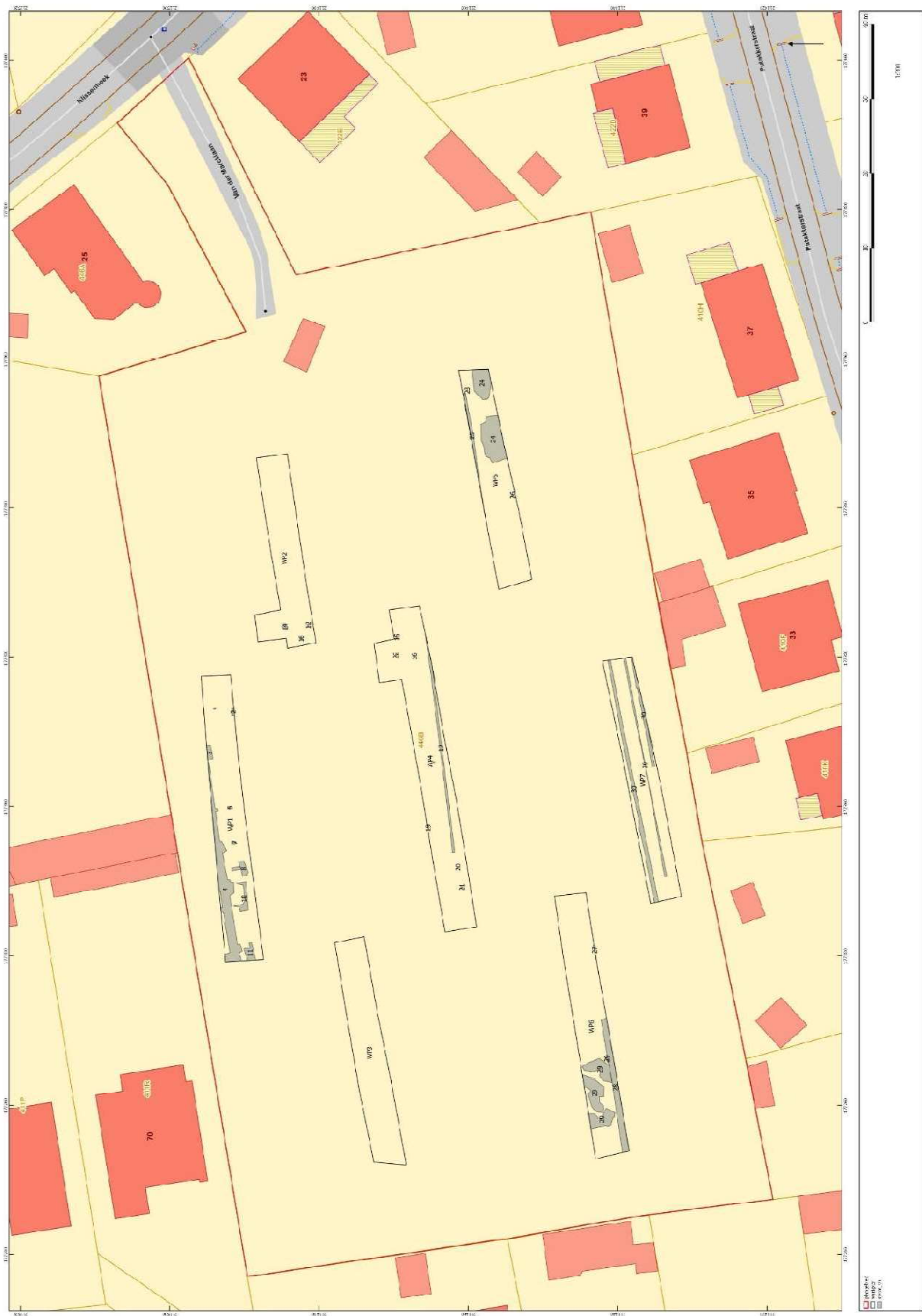
Figuur 20. Profiel P4 in werkput 7. ©LARES

Uit deze profielen blijkt dat in het centrale noordelijke deel de B-horizont in tegenstelling tot de rest van het onderzoeksgebied beter bewaard is. Daar manifesteert de B-horizont zich eerder als vlekken in het vlak. De plaggenbodem aangeduid op de bodemkaart is ook duidelijk aanwezig. Onderaan bevindt zich een verspitte podzol.

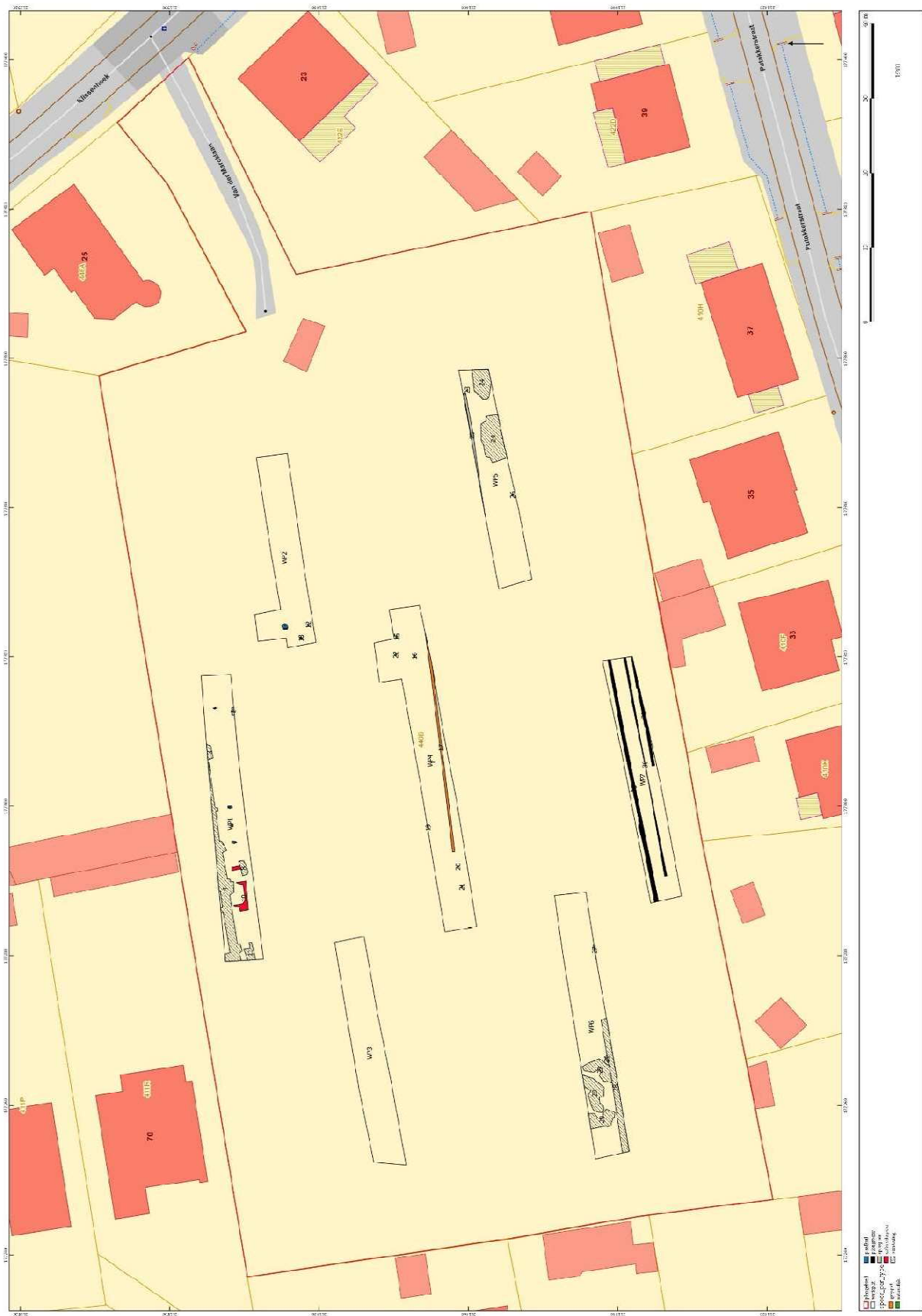
5 Sporen en structuren

Vanuit de bodemopbouw is gebleken dat in het centrale noordelijke deel de B-horizont nog bewaard was onder een dik plaggendek. In de rest van het terrein manifesteerde de B-horizont zich eerder als B-vlekken onder een dik plaggendek.

In de zeven sleuven zijn in totaal 30 sporen geregistreerd (fig. 21-22). Het merendeel van de sporen bestaat uit recente verstoringen, waarbij het gaat om kuilen met recente inclusies, glas, piepschuim, metaal en baksteen), uitbraaksporen van muren van een recente paardenstal en enkele recente paalkuilen. Daarnaast waren er nog enkele mogelijke paalsporen aangeduid, maar die bleken na het couperen natuurlijk te zijn. Er zijn maar enkele relevante archeologische sporen aangetroffen: het betreft drie paalsporen uit de nieuwe tijd en twee vage geïsoleerde paalspoortjes.

Figuur 21. Allesporenkaart. ©LARES

Figuur 22. Allesporenkaart naar spoortype. ©LARES

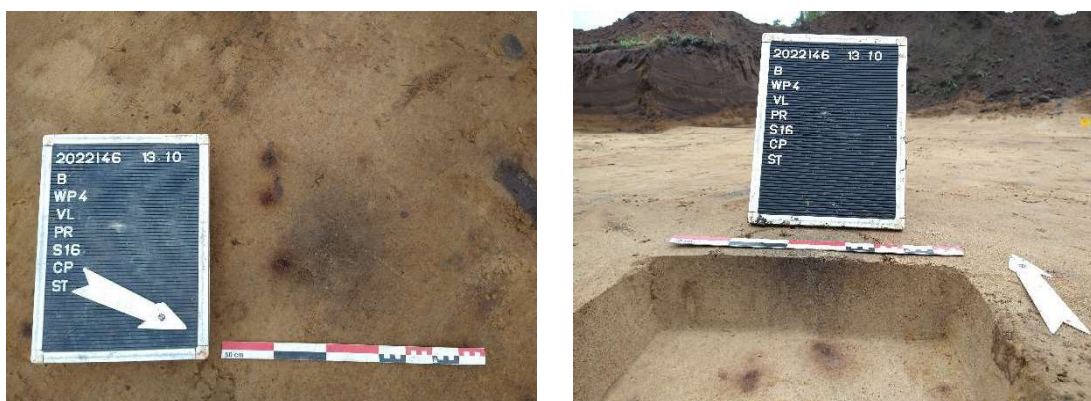
5.1 Vage mogelijke paalsporen/natuurlijke sporen

In werkput 4 zijn er bij de aanleg van het vlak zes sporen (S15-16, S19-22) aangeduid. Het gaat om sporen met een bruingrijze vulling en een vage aflijning (fig. 23-29). Bij het couperen bleek het echter om vage sporen te gaan waardoor de meerderheid als natuurlijk is geïnterpreteerd (bioturbatie). In de sporen S16 en S22 kunnen nog eventueel vage paalkuilen worden herkend. Ter hoogte van de sporen S16 en S22 is een kijkvenster aangelegd maar daar kwamen geen verdere sporen aan het licht. Het gaat hier dus eerder om twijfelachtige en geïsoleerde paalkuilen.

Figuur 23. Spoor en coupefoto van het natuurlijke spoor S15.

©LARES

Figuur 24. Spoor en coupefoto van het natuurlijke spoor/vage paalkuil S16.

©LARES

Figuur 25. Spoor en coupefoto van het natuurlijke spoor S18.

©LARES

Figuur 26. Spoor en coupefoto van het natuurlijke spoor S19. ©LARES

Figuur 27. Spoor en coupefoto van het natuurlijke spoor S20. ©LARES

Figuur 28. Spoor en coupefoto van het natuurlijke spoor S21. ©LARES

Figuur 29. Spoor en coupefoto van het natuurlijke spoor/vage paalkuil S22. ©LARES

5.2 Paalsporen uit de late middeleeuwen/nieuwe tijd

In het westelijke uiteinde van werkput 2 situeren zich drie paalkuilen (S12-14) met een duidelijke aflijning en een donker bruingrijze, grijs gevlekte vulling (fig. 30-32). Er zijn geen vondsten teruggevonden. De vulling is gelijkaardig aan de verspitte podzol aangetroffen in de profielen. Ter hoogte van deze sporen is een kijkvenster gezet maar er zijn geen andere sporen aangetroffen.

Figuur 30. Spoor en coupefoto van paalkuil S12. ©LARES

Figuur 31. Spoor en coupefoto van paalkuil S13. ©LARES

Figuur 32. Spoor en coupefoto van paalkuil S14. ©LARES

5.3 Greppel uit de late middeleeuwen/nieuwe tijd

In werkput 4 bevindt zich een oost-west georiënteerde greppel die kon gevolgd worden over een afstand van ca. 29 m. De greppel heeft een heterogene donker bruinigrijze, grijs gevlekte vulling en heeft een maximale diepte van 10 cm (fig. 33-34). Er zijn geen vondsten aangetroffen maar op basis van de profielrelatie en de gelijkaardige vulling als de paalkuilen kan het gedateerd worden in de late middeleeuwen/nieuwe tijd.

Figuur 33. Spoorfoto van greppel S17 met profielrelatie. ©LARES

Figuur 34. Coupefoto van greppel S17. ©LARES

5.4 Recente sporen

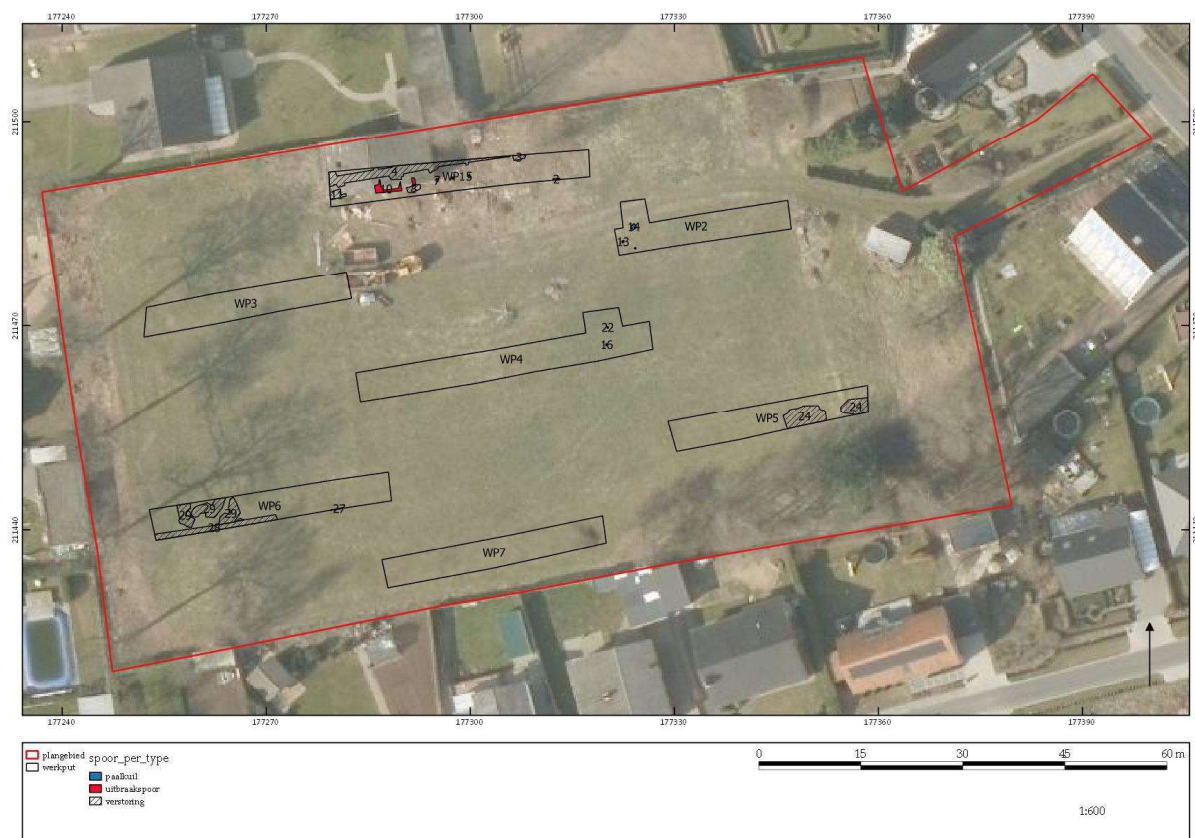
Daarnaast zijn er nog enkele recente sporen aangetroffen. Het gaat voornamelijk om recente paalkuilen, kuilen en uitbraaksporen van muren van een paardenstal.

5.4.1 Resten van een paardenstal uit het laatste kwart van de 20^e eeuw/begin 21^e eeuw

In het westelijke deel van werkput 1 zijn sporen (S3-11) aangetroffen van de stal die hier heeft gestaan. De stal is duidelijk te zien vanaf de luchtfoto van 1979-1990 en is afgebroken op de luchtfoto van 2014 (fig. 35).

De sporen bestaan uit uitbraaksporen van enkele muren (S9 & S10; fig. 36), een langwerpige donker bruinzwarte, geel gevlekte strook met hoekige uitstulpingen (S4; fig. 37) en kuilen met een gelijkaardige vulling (S3, S8 en S11; fig. 37-38). Deze kuilen bevatten steen, baksteen, glas, asbest en metaal. Daarnaast zijn er nog drie paalkuilen

(S5, 6 & 7) aangetroffen die mogelijk verband houden met een omheining die daar heeft gestaan (fig. 39-40).

Figuur 35. Luchtfoto van 2013 met aanduiding van de verstoringen ter hoogte van de paardenstal. ©LARES & GEOPUNT

Figuur 36. Spoorfoto van de uitbraaksporen van muren S9 & S10. ©LARES

Figuur 37. Spoorfoto van verstoring S4 (links) en kuil S3 (rechts). ©LARES

Figuur 38. Spoorfoto van de kuilen S8 (links) en kuil S11 (rechts). ©LARES

Figuur 39. Spoorfoto van de paalkuilen S5 (links) en S6 (rechts). ©LARES

Figuur 40. Spoorfoto van paalkuil S7. ©LARES

5.4.2 Sporen van landbewerking

In werkput 5 zijn enkele verspitte zones (S24 & S25) aangetroffen. In de spitsporen van spoor S25 is een fragment in pijpjaarde gevonden (fig. 41-42).

Tenslotte zijn er in werkput 7 nog enkele ploegsporen (S30) aangetroffen (fig. 43).

Figuur 41. Spoorfoto van de verspitte zone S24 met profielrelatie. ©LARES

Figuur 42. Spoorfoto van de spitsporen S25 met profielrelatie. ©LARES

Figuur 43. Spoorfoto van de ploegsporen S30. ©LARES

5.4.3 Kuilen

Daarnaast is er nog een verstoring in het westelijke uiteinde van werkput 6. Het gaat om een langwerpig spoor (S28) dat over een lengte van 18 m kon worden. De vulling is heterogeen donker bruinzwart met gele vlekken (fig. 44). Er zijn geen vondsten of inclusies in aangetroffen, maar uit de profielrelatie kon het als recent worden geïnterpreteerd.

Figuur 44. Spoorfoto van de verstoring S28. ©LARES

6 Vondsten en monsters

Tijdens het onderzoek zijn negen vondsten aangetroffen. Het betreft voornamelijk recente inclusies uit de verstoringen, waaronder een fragment van een cementtegels (V1-S2) en een stuk van een baksteen (V3-S3). Daarnaast is er ook een metaalslak (V2-S2) en een fragment van een nagel (V5-S5) gevonden. Verder kwamen er ook enkele keitjes (V4-S3) en verbrande leisteen (V7-S17) aan het licht. Uit spoor S25 is een fragment van de steel van een pijp (V8) in pijpaaarde aangetroffen. Tenslotte is er uit het ploegspoor S30 nog een fragment van een oor in rood aardewerk aan het licht gekomen.

Monsters (stalen) zijn vanwege het ontbreken van relevante archeologische sporen niet genomen.

7 Conclusie en aanbevelingen

De verkavelingsvergunning werd toegekend op 20 augustus 2015 mits in acht name van art. 15 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, dat stelt dat de vergunninghouder die rechtstreeks voor deze opgraving verantwoordelijk is deze ook daadwerkelijk op het terrein leidt, en mits in acht name van de algemene voorwaarden uit artikel 14 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium en de bijzondere voorwaarden. Het doel van de Bijzondere Voorwaarden is, via de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem, voorwaarden op te leggen waaraan een archeologisch (voor)onderzoek moet voldoen.

Omdat de aanvraag van de verkavelingsvergunning werd ingediend vóór 1 juni 2016 is voor het projectgebied geen archeologienota opgesteld.

Het graven van de proefsleuven is uitgevoerd op 13 oktober 2022, om het archeologisch potentieel aan te tonen dan wel te ontkrachten. Op basis van het assessment van de resultaten is een inschatting gemaakt van het potentieel voor kennisvermeerdering van het terrein, waarna een advies over de te nemen vervolgstap kan geformuleerd worden.

7.1 Analyse

Het ca. 1 ha grote projectgebied ligt op een ZW-NO georiënteerde dekzandrug tussen beekvalleien en wordt gekenmerkt door de bodemserie Zdm, zijnde matig natte zandgronden met diepe antropogene humus A-horizont (plaggen).

Het centrale noordelijke deel van het onderzoeksgebied ter hoogte van profiel P1 in werkput 1 en het westelijke deel van werkput 2 kenmerkt zich door de aanwezigheid van een donkerbruine B-horizont en een bruinoranje B/C-horizont. Het archeologische vlak bevond zich hier ook dieper dan in de rest van het terrein, mogelijk situeerde zich hier een lagergelegen zone. De B-horizont manifesteerde zich in de rest van het onderzoeksgebied eerder als B-vlekken. De plaggenbodem aangeduid op de bodemkaart is duidelijk aanwezig. Onderaan bevindt zich een verspitte podzol.

In de zeven sleuven zijn in totaal 30 sporen geregistreerd. Het merendeel van de sporen bestaat uit recente verstoringen, waarbij het gaat om kuilen met recente inclusies (glas, piepschuim, metaal en baksteen), uitbraaksporen van muren van een recente paardenstal en enkele recente paalkuilen. Daarnaast waren er nog enkele mogelijke paalsporen aangeduid, maar die bleken na het couperen natuurlijk te zijn. Er zijn maar enkele relevante archeologische sporen aangetroffen, namelijk drie paalsporen uit de nieuwe tijd en twee vage mogelijke paalspoortjes. Het gaat eerder om geïsoleerde sporen aangezien er in de aangelegde kijkvsneters geen andere sporen zijn aangetroffen.

Er zijn negen vondstnummers uitgedeeld. Het gaat voornamelijk om recente inclusies uit de verstoringen, en een fragment pijp aardewerk en rood aardewerk.

7.2 Conclusie

Het proefsleuvenonderzoek heeft uitgewezen dat in het centrale noordelijke deel de B-horizont in tegenstelling tot de rest van het onderzoeksgebied beter bewaard was. In de rest van het onderzoeksgebied manifesteert de B-horizont zich eerder als vlekken in het vlak. De plaggenbodem aangeduid op de bodemkaart is ook duidelijk aanwezig. Onderaan bevindt zich een verspitte podzol.

Het grootste deel van de sporen bestaat uit recente sporen en ook de vondsten hebben geen verdere archeologische relevantie

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kan geconcludeerd worden dat er zich binnen de grenzen van het plangebied geen behoudenswaardige archeologische site bevindt.

Om deze reden is er geen programma van maatregelen geschreven voor verder archeologisch onderzoek.

7.3 Aanbevelingen

Aangezien er geen behoudenswaardige archeologische site is aangetroffen, die door de geplande werkzaamheden verstoord zal worden, hoeft er geen bijkomend archeologisch onderzoek meer uitgevoerd te worden.

Er wordt geadviseerd om het terrein vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen.

7.4 Toevalsvondsten

Indien er, na het archeologisch vooronderzoek, tijdens de uitvoering van de werken toch archeologische resten worden gevonden, dient dit onverwijld te worden gemeld aan het agentschap Onroerend Erfgoed als toevalsvondst. Melding hiervan gebeurt via het daarvoor bestemde formulier, dat gedownload kan worden op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed.

Literatuur

Geraadpleegde websites

<https://www.dov.vlaanderen.be/>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/>

<https://cai.onroenderfgoed.be>

<http://www.geopunt.be/>

Geraadpleegde literatuur

Bastiaens J. & J.M. Van Mourik 1994: Bodemsporen van beddenbouw in het zuidelijke deel van het plaggenlandbouwareaal, *Historisch Geografisch Tijdschrift* 12, 3, 81-90.

Lijst van figuren

projectcode	fig.nr.	type	onderwerp	schaal origineel	schaal afbeelding	aanmaakdatum origineel/afbeelding
2022I46	1	kadasterkaart	aanduiding van plangebied op GRB	1:10.000	1:10.000	oktober 2022
2022I46	2	historische kaart	uitsnede uit de Frickxkaart met aanduiding van het plangebied	nvt	1:20.000	1744
2022I46	3	historische kaart	uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied	nvt	1:2.000	1771-1778
2022I46	4	historische kaart	uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied	nvt	1:2.000	1841
2022I46	5	historische kaart	uitsnede uit de Vandermaelenkaart met aanduiding van het plangebied	nvt	1:2.000	1846-1854
2022I46	6	orthofoto	uitsnede uit de luchtfoto van 1971	nvt	1:2.000	1971
2022I46	7	orthofoto	uitsnede uit de luchtfoto van 1979-1990	nvt	1:2.000	1979-1990
2022I46	8	orthofoto	uitsnede uit de luchtfoto van 2014	nvt	1:2.000	2015
2022I46	9	orthofoto	uitsnede uit de luchtfoto van 2022	nvt	1:2.000	2022
2022I46	10	analysekaart	CAI-locaties geplot op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II	nvt	1:10.000	oktober 2022
2022I46	11	bodemkaart	uitsnede bodemkaart met aanduiding plangebied	nvt	1:2.000	oktober 2022
2022I46	12	puttenplan	voorstel puttenplan uit AN	nvt	1:2.000	oktober 2022
2022I46	13	puttenplan	uitgevoerd puttenplan tijdens het proefsleuvenonderzoek	nvt	1:600	oktober 2022
2022I46	14	foto	zicht op de bomen en tuinzone	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	15	foto	zicht op de aangelegde werkputten en kijkvensters	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	16	archeologische kaart	locatie van de geregistreerde bodemprofielen	nvt	1:600	oktober 2022
2022I46	17	foto	referentieprofiel P1 in werkput 1	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	18	foto	referentieprofiel P2 in werkput 2	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	19	foto	profiel P3 in werkput 6	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	20	foto	profiel P4 in werkput 7	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	21	archeologische kaart	allesporenkaart	nvt	1:300	oktober 2022
2022I46	22	archeologische kaart	allesporenkaart per type	nvt	1:300	oktober 2022
2022I46	23	foto	spoor- en coupefoto van het natuurlijke spoor S15	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	24	foto	spoor- en coupefoto van het natuurlijke spoor/vage paalkuil S16	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	25	foto	spoor- en coupefoto van het natuurlijke spoor S18	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	26	foto	spoor- en coupefoto van het natuurlijke spoor S19	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	27	foto	spoor- en coupefoto van het natuurlijke spoor S20	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	28	foto	spoor- en coupefoto van het natuurlijke spoor S21	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	29	foto	spoor- en coupefoto van het natuurlijke spoor/vage paalkuil S22	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	30	foto	spoor- en coupefoto van paalkuil S12	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	31	foto	spoor- en coupefoto van paalkuil S13	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	32	foto	spoor- en coupefoto van paalkuil S14	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	33	foto	spoorfoto van greppel S17 met profielrelatie	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	34	foto	coupefoto van greppel S17	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	35	analysekaart	luchtfoto van 2013 met aanduiding van de verstoringen ter hoogte van de paardenstal	nvt	1:600	2013 + oktober 2022
2022I46	36	foto	spoorfoto van de uitbraaksporen van muren S9 & S10	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	37	foto	spoorfoto van verstoring S4 en kuil S3	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	38	foto	spoorfoto van de kuilen S8 en S11	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	39	foto	spoorfoto van de paalkuilen S5 en S6	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	40	foto	spoorfoto van de paalkuilen S7	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	41	foto	spoorfoto van de verspitte zone S24 met profielrelatie	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	42	foto	spoorfoto van de spitsporen S25 met profielrelatie	nvt	nvt	oktober 2022
2022I46	43	foto	spoorfoto van de ploegsporen S30	nvt	nvt	oktober 2022

2022I46	44	foto	spoorfoto van de verstoring S28	nvt	nvt	oktober 2022
---------	----	------	---------------------------------	-----	-----	--------------

Lijst van bijlagen

projectcode	bijlagenr.	omschrijving	schaal	datum van aanmaak
2022I46	1	allesporenkaart	1:300	oktober 2022
2022I46	2	allesporenkaart per type	1:300	oktober 2022
2022I46	3	proefsleuvenkaart met ligging van absolute hoogtes van het vlak/sporen	1:300	oktober 2022
2022I46	4	proefsleuvenkaart met ligging van absolute hoogtes van het maaiveld	1:300	oktober 2022
2022I46	5	tekeningenlijst	nvt	oktober 2022
2022I46	6	fotolijst	nvt	oktober 2022
2022I46	7	sporenlijst	nvt	oktober 2022
2022I46	8	vondstenlijst	nvt	oktober 2022
2022I46	9	shapefile van de contouren van de proefsleuven	nvt	oktober 2022

Niet van toepassing in bijlagen:

- Stalenlijst
- Skeletformulieren
- Conservatierapport
- Resultaten van aardkundige en natuurwetenschappelijke analyses (ruwe data)

177240

177260

177280

211520

211500

211480

211460

211440

411P

70

411R

4

10

8

11

WP3

21

20

WP6

27

29

29

29

29

28

177240

177260

177280

211520

411P

211500

70

411R

211480

4

8

11

211460

WP3

21

20

211440

WP6

27

26

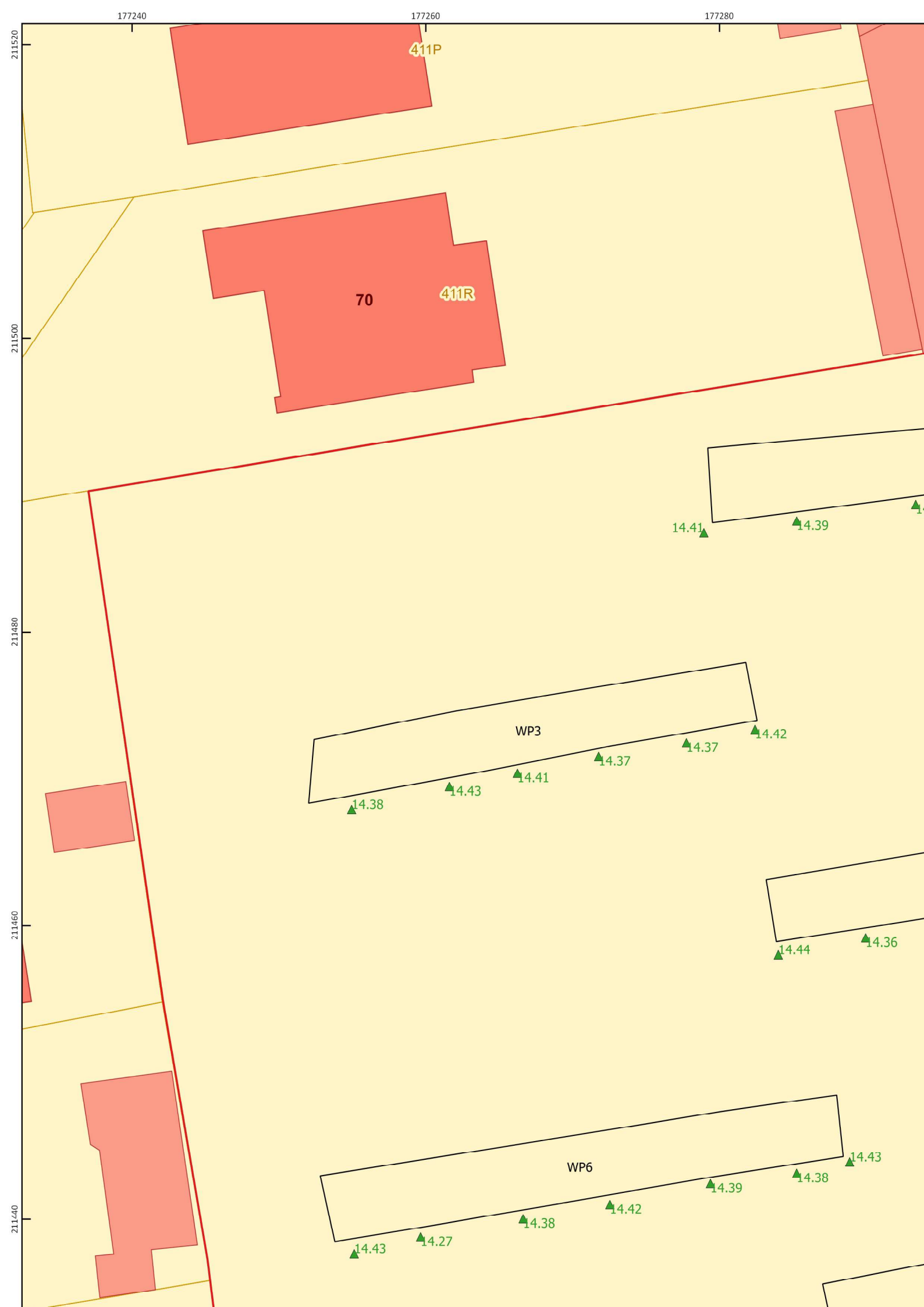
29

29

28

29

2022I46 Vorselaar Klissenhoek
Tekeningenlijst

Tekeningnummer	Datum	Werkput	Vlak	Diepte (cm)	Coupe	Sporen	Profielen
1	13/10/2022	1	1	105			P00001
2	13/10/2022	1	1	14		S00001	
3	13/10/2022	2	1	91			P00002
4	13/10/2022	2	1	29		S00012	
5	13/10/2022	2	1	16		S00013	
6	13/10/2022	2	1	32		S00014	
7	13/10/2022	4	1	10		S00016	
8	13/10/2022	4	1	37		S00019	
9	13/10/2022	6	1	70			P00003
10	13/10/2022	7	1	70			P00004
11	13/10/2022	4	1	10		S00022	

2022146 Vorselaar Klissenhoek
Fotolijst

Nr.	Datum	Werkput	Vlak	Type	Doel	ST nr.	Coupe	Windrichting	Copyright	Opmerking	Sporen	Vondst	Profiel
1	13/10/2022	1	1	profiel					LAReS				P00001
2	13/10/2022	1	1	profiel					LAReS				P00001
3	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00001		
4	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00001		
5	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00002		
6	13/10/2022	1	1	spoor	profielrelatie				LAReS		S00002		
7	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00003		
8	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00003		
9	13/10/2022	1	1	spoor	profielrelatie				LAReS		S00003		
10	13/10/2022	1	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
11	13/10/2022	1	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
12	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00005		
13	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00005		
14	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00006		
15	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00006		
16	13/10/2022	1	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
17	13/10/2022			terrein	deeloverzicht			NW	LAReS				
18	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00007		
19	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00007		
20	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00008		
21	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00008		
22	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00009		
23	13/10/2022	1	1	spoor	detail				LAReS		S00009		
24	13/10/2022	1	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
25	13/10/2022	1	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
26	13/10/2022	1	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
27	13/10/2022	1	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
28	13/10/2022	1	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
29	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00010		
30	13/10/2022	1	1	spoor	detail				LAReS		S00010		
31	13/10/2022	1	1	spoor	detail				LAReS		S00010		
32	13/10/2022	1	1	spoor	detail				LAReS		S00010		
33	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00011		
34	13/10/2022	1	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
35	13/10/2022	1	1	vlak	overzicht				LAReS				
36	13/10/2022	1	1	spoor					LAReS		S00004		
37	13/10/2022			terrein	overzicht			NO	LAReS				
38	13/10/2022	1	1	coupe					LAReS		S00001		
39	13/10/2022	1	1	coupe					LAReS		S00001		
40	13/10/2022	2	1	profiel					LAReS				P00002
41	13/10/2022	2	1	profiel					LAReS				P00002
42	13/10/2022	2	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
43	13/10/2022	2	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
44	13/10/2022	2	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
45	13/10/2022	2	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
46	13/10/2022	2	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
47	13/10/2022			terrein	overzicht			O	LAReS				
48	13/10/2022	2	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
49	13/10/2022	2	1	vlak	overzicht				LAReS				
50	13/10/2022	2	1	vlak	kijkvenster				LAReS				
51	13/10/2022	2	1	spoor					LAReS		S00014		
52	13/10/2022	2	1	spoor					LAReS		S00014		
53	13/10/2022	2	1	spoor					LAReS		S00013		
54	13/10/2022	2	1	spoor					LAReS		S00013		
55	13/10/2022	2	1	spoor					LAReS		S00012		
56	13/10/2022	2	1	spoor					LAReS		S00012		
57	13/10/2022	2	1	coupe					LAReS		S00012		
58	13/10/2022	2	1	coupe					LAReS		S00012		
59	13/10/2022	2	1	coupe					LAReS		S00013		
60	13/10/2022	2	1	coupe					LAReS		S00013		
61	13/10/2022	2	1	coupe					LAReS		S00014		
62	13/10/2022	2	1	coupe					LAReS		S00014		
63	13/10/2022	3	1	vlak	overzicht				LAReS				

64	13/10/2022	3	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
65	13/10/2022	3	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
66	13/10/2022	3	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
67	13/10/2022	3	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
68	13/10/2022			terrein	overzicht			W	LAReS				
69	13/10/2022			terrein	overzicht			W	LAReS				
70	13/10/2022			terrein	overzicht			W	LAReS				
71	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00015		
72	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00015		
73	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00016		
74	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00016		
75	13/10/2022	4	1	spoor	profielrelatie				LAReS		S00017		
76	13/10/2022	4	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
77	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00018		
78	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00018		
79	13/10/2022	4	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
80	13/10/2022	4	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
81	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00019		
82	13/10/2022	4	1	spoor	profielrelatie				LAReS		S00019		
83	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00019		
84	13/10/2022	4	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
85	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00017		
86	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00020		
87	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00020		
88	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00021		
89	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00021		
90	13/10/2022	4	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
91	13/10/2022	4	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
92	13/10/2022	4	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
93	13/10/2022	4	1	vlak	overzicht				LAReS				
94	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00022		
95	13/10/2022	4	1	spoor					LAReS		S00022		
96	13/10/2022	4	1	vlak	kijkvenster				LAReS				
97	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00020		
98	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00021		
99	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00019		
100	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00019		
101	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00017		
102	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00017		
103	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00018		
104	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00016		
105	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00016		
106	13/10/2022	5	1	vlak	overzicht				LAReS				
107	13/10/2022	5	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
108	13/10/2022	5	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
109	13/10/2022	5	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
110	13/10/2022	5	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
111	13/10/2022	5	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
112	13/10/2022			terrein	overzicht			O	LAReS				
113	13/10/2022			terrein	overzicht			NO	LAReS				
114	13/10/2022			terrein	overzicht			OZO	LAReS				
115	13/10/2022			terrein	overzicht			Z	LAReS				
116	13/10/2022	5	1	spoor					LAReS		S00026		
117	13/10/2022	5	1	spoor					LAReS		S00026		
118	13/10/2022	5	1	spoor					LAReS		S00024		
119	13/10/2022	5	1	spoor					LAReS		S00024		
120	13/10/2022	5	1	spoor					LAReS		S00024		
121	13/10/2022	5	1	spoor					LAReS		S00025		
122	13/10/2022	5	1	spoor					LAReS		S00023		
123	13/10/2022	5	1	spoor	profielrelatie				LAReS		S00024		
124	13/10/2022	5	1	spoor					LAReS		S00023		
125	13/10/2022	5	1	spoor	profielrelatie				LAReS		S00025		
126	13/10/2022			terrein	overzicht			OZO	LAReS				
127	13/10/2022	6	1	vlak	overzicht				LAReS				
128	13/10/2022	6	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
129	13/10/2022	6	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
130	13/10/2022	6	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				

131	13/10/2022	6	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
132	13/10/2022	6	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
133	13/10/2022	6	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
134	13/10/2022	6	1	spoor					LAReS		S00027		
135	13/10/2022	6	1	spoor	profielrelatie				LAReS		S00027		
136	13/10/2022	6	1	spoor					LAReS		S00028		
137	13/10/2022	6	1	spoor	detail				LAReS		S00028		
138	13/10/2022	6	1	spoor	profielrelatie				LAReS		S00028		
139	13/10/2022	6	1	spoor	detail				LAReS		S00029		
140	13/10/2022	6	1	spoor	detail				LAReS		S00029		
141	13/10/2022	6	1	spoor	profielrelatie				LAReS		S00029		
142	13/10/2022	6	1	profiel					LAReS				P00003
143	13/10/2022	6	1	profiel					LAReS				P00003
144	13/10/2022			terrein	overzicht			O	LAReS				
145	13/10/2022	7	1	vlak	overzicht				LAReS				
146	13/10/2022	7	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
147	13/10/2022	7	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
148	13/10/2022	7	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
149	13/10/2022	7	1	vlak	deeloverzicht				LAReS				
150	13/10/2022	7	1	profiel					LAReS				P00004
151	13/10/2022	7	1	profiel					LAReS				P00004
152	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00015		
153	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00022		
154	13/10/2022	4	1	coupe					LAReS		S00022		

2022I46 Vorselaar Klissenhoek Sporenlijst															
Nr.	Vulling	Datum	Type spoor	Werkput	Vlak	Vorm	Aflijning	Homogeniteit	Helderheid	Hoofdkleur	Bijkleur	Compactheid	Samenstelling	Bioturbatie	Inclusies
1	1	13/10/2022	natuurlijk	1	1	ovaal	vaag	homogeen		grijs		vast	zand	geen	
2	1	13/10/2022	verstoring	1	1	rechthoekig	scherp	homogeen	licht	bruin	grijs	matig los	zand	geen	keramiek, kei, baksteen, houts
3	1	13/10/2022	verstoring	1	1	rechthoekig	duidelijk	gevekt		geel	bruin	vast	zand	geen	kei, baksteen
4	1	13/10/2022	verstoring	1	1	langwerpig	duidelijk	gevekt	donker	bruin	geel	vast	zand	geen	
5	1	13/10/2022	paalkuil	1	1	rechthoekig	duidelijk	gevekt	donker	bruin	geel	vast	zand	geen	
6	1	13/10/2022	paalkuil	1	1	rechthoekig	duidelijk	gevekt	donker	bruin	geel	vast	zand	geen	
7	1	13/10/2022	paalkuil	1	1	rechthoekig	duidelijk	gevekt	donker	bruin	geel	vast	zand	geen	hout
8	1	13/10/2022	verstoring	1	1	rechthoekig	duidelijk	gevekt	donker	bruin	geel	vast	zand	geen	baksteen, other
9	1	13/10/2022	uitbraakspoor	1	1	rechthoekig	duidelijk							geen	baksteen, glas, mortel
10	1	13/10/2022	uitbraakspoor	1	1	rechthoekig	duidelijk							geen	baksteen, glas, asbest
11	1	13/10/2022	verstoring	1	1	rechthoekig	duidelijk	gevekt	donker	bruin	geel	vast	zand	geen	baksteen, mortel
12	1	13/10/2022	paalkuil	2	1	ovaal	duidelijk	gevekt		bruin	bruin	vast	zand	weinig	
13	1	13/10/2022	paalkuil	2	1	rechthoekig	duidelijk	homogeen	donker	grijs	zwart	vast	zand	weinig	
13	2	13/10/2022	paalkuil	2	1	onregelmatig	duidelijk	gevekt		grijs	zwart	vast	zand	weinig	
13	3	13/10/2022	paalkuil	2	1	onregelmatig	duidelijk	gevekt	licht	bruin	bruin	vast	zand	weinig	
14	1	13/10/2022	paalkuil	2	1	onregelmatig	duidelijk	gevekt		grijs	zwart	vast	zand	weinig	
14	2	13/10/2022	paalkuil	2	1	onregelmatig	duidelijk	gevekt		bruin	grijs	vast	zand	weinig	
14	3	13/10/2022	paalkuil	2	1	onregelmatig	duidelijk	gevekt		bruin	zwart	vast	zand	weinig	
14	4	13/10/2022	paalkuil	2	1	onregelmatig	duidelijk	gevekt	licht	bruin	bruin	vast	zand	weinig	
15	1	13/10/2022	natuurlijk	4	1	ovaal	vaag	homogeen		grijs		vast	zand	geen	
16	1	13/10/2022	paalkuil	4	1	ovaal	vaag	homogeen	donker	grijs		vast	zand	geen	
17	1	13/10/2022	greppel	4	1	langwerpig	duidelijk	gevekt	donker	bruin	geel	vast	zand	geen	houtschool, verbrande leem
18	1	13/10/2022	natuurlijk	4	1	ovaal	vaag	homogeen	donker	grijs		vast	zand	geen	houtschool
19	1	13/10/2022	natuurlijk	4	1	ovaal	vaag	homogeen	donker	grijs		vast	zand	geen	
20	1	13/10/2022	natuurlijk	4	1	ovaal	vaag	homogeen		grijs		vast	zand	geen	
21	1	13/10/2022	natuurlijk	4	1	ovaal	vaag	homogeen		bruin		vast	zand	geen	
22	1	13/10/2022	paalkuil	5	1	rond	vaag	homogeen		grijs		vast	zand	geen	
23	1	13/10/2022	natuurlijk	5	1	ovaal	vaag	homogeen	licht	bruin		vast	zand	geen	
24	1	13/10/2022	verstoring	5	1	onregelmatig	duidelijk	gevekt		bruin	geel	vast	zand	geen	
25	1	13/10/2022	spitspoor	5	1	langwerpig	duidelijk	gevekt		bruin	geel	vast	zand	geen	
26	1	13/10/2022	natuurlijk	5	1	ovaal	vaag	homogeen		grijs	grijs	vast	zand	geen	houtschool
27	1	13/10/2022	verstoring	6	1	rechthoekig	duidelijk	gevekt	donker	bruin	bruin	vast	zand	geen	
28	1	13/10/2022	verstoring	6	1	langwerpig	scherp	verstoord		bruin	geel				
29	1	13/10/2022	natuurlijk	6	1	onregelmatig	duidelijk	gevekt	licht	bruin	bruin	vast	zand	geen	
30	1	13/10/2022	ploegspoor	7	1	langwerpig	duidelijk	gevekt	donker	bruin	geel	vast	zand	geen	houtschool, baksteen

2022I46 Vorselaar Klissenhoek
Vondstenlijst

Nr.	Datum	Werkput	Vlak	Zone of kwadrant	Vulling	Materiaal categorie	Inzamelwijze	Opmerking	Type
1	13/10/2022	1	1		1	bouwmateriaal	aanleg vlak		cementt
2	13/10/2022	1	1		1	metaal	aanleg vlak		metaals
3	13/10/2022	1	1		1	bouwmateriaal	aanleg vlak		bakstee
4	13/10/2022	1	1		1	steen	aanleg vlak		kei
5	13/10/2022	1	1		1	metaal	aanleg vlak		
6	13/10/2022	4	1		1	houtskool	aanleg vlak		
7	13/10/2022	4	1		1	steen	aanleg vlak	verbrand	leisteent
8	13/10/2022	5	1		1	keramiek	aanleg vlak		andere
9	13/10/2022	7	1		1	keramiek	aanleg vlak		rood aa

